

1926

VU-senator Bert Anciaux heeft een open brief geschreven aan het adres van premier Dehaene. Anciaux kwam in het bezit van een 'Memorandum of Understanding', eigenlijk een protocol van overeenkomst tussen de Belgische regering en het Europees parlement (EP) dat op 24 april 1998 werd ondertekend. In het protocol staat dat de Belgische regering een 'subsidie' van meer dan zeven miljard fr. aan het Europees parlement verleent. Het bedrag dient om de NMBS-terreinen van het station Leopoldswijk te betalen. Bovendien staat de federale regering in voor het bouwrijp maken van deze terreinen. Daartoe behoren de infrastructuurwerken en de overwelfing van het station Leopoldswijk. Tot slot wordt de bouwpromotor een vrijstelling van betaling van BTW gegund.

Aan de ondertekening van het protocol ging zeven jaar van sluipende onderhandelingen tussen de Belgische regering, het EP en de bouwpromotor vooraf. Op 18 november 1991, op een ogenblik dat de VU de regering had verlaten en zes dagen voor de verkiezingen, beloofde de toenmalige ontslagnemende premier Wilfried Martens (CVP) het EP een bedrag van 7 miljard fr. te zullen schenken.

Zonder de financiële toezegging van de Belgische regering wou de bouwpromotor niet aan het werk gaan. De NMBS-terreinen werden overgedragen aan Forum Leopold voor het optrekken van het

Europees D3-gebouw. 33 procent van de aandelen van het bedrijf Forum Leopold is in handen van de *Generale Maatschappij*. Samen met de *Volksverzekering* bezit ook BACOB 33% van de aandelen. De moedermaatschappij *Vennootschap Leopoldruimte* - voor de helft eigendom van de Generale Maatschappij en BACOB - heeft 5% van de aandelen verworven.

Bert Anciaux: „Ik stel vast dat drie van de vier Poupehan-gangers - Wilfried Martens, Hubert Detremmerie en wijlen Jef Houthuys - in dit dossier voorkomen. De verwevenheid tussen politiek (van ACW-gezindheid) en bedrijfswereld is duidelijk. Verklaart dit het persoonlijk engagement van toenmalig eerste minister Martens op 18 november 1991? Nooit werd deze beslissing voorgelegd aan het parlement. Nochtans gaat het om een bedrag dat een wezenlijk onderdeel vormt van de staatsbegroting. Ondertussen werden er door de bevolking enorme inspanningen geleverd om aan de Maastrichtnormen te voldoen. Terwijl er voor miljarden bespaard werd, werd tegelijk 7 miljard fr. weggeschonken. Ik vraag me overigens af hoe de regering dit bedrag zal betalen? Wordt het bedrag betaald in het begrotingsjaar 1998?“

In een open brief vraagt Bert Anciaux aan premier Dehaene tekst en uitleg over het 'engagement'. Hij eist dat het parlement op de hoogte wordt gesteld. Hij zal de regering hierover interpellieren.

Een 'historische' Octopus? _____ **4**

Een schot in het Vlaams parlement _____ **5**

Dienstbetoon is een roman _____ **5**

Akelig veel afval _____ **6**

Where poppies grow _____ **16**

NDe Volksunie heeft een periode van intense drukte achter de rug. Met andere oppositiepartijen vormden de democratische Vlaams-nationalisten een front dat de regering tot een akkoord over de politiehervorming heeft gedwongen. Samen met anderen kon heel wat bereikt worden, dat werd door het bijzonder VU-partijcongres dan ook luidop gewaardeerd. De octopus-ronde heeft ook geleerd dat de nieuwe VU-generatie die deze onderhandelingen heeft gevoerd uit het goede hout is gesneden. De parlementsleden Bourgeois, Borginon, Loones en Van Hoorebeke die het werk in de Wetstraat afmaakten werden van uur tot uur door de bijzonder alerte waarnemend voorzitter Vankrunkelsven geleid. Achteraf bekeken moet ook vastgesteld worden dat onder druk van octopus het klassieke spel van meerderheid tegen minderheid werd doorbroken. Een werkwijze die in ons politieke bestel uiterst zelden wordt gehanteerd maar die, mocht ze ooit traditie worden, het politieke verkeer in dit land nieuw leven kan inblazen.

Zoals zo vaak is ook dit vergelijk niet helemaal perfect, alhoewel het (om de woorden van Geert Bourgeois te herhalen) „een aantal inhoudelijke en federalistische hervormingen bevat die

recht uit het VU-programma komen.“ En die bovendien zeer verrijkend zijn! Van daar ook de reactie van procureur-generaal Eliane Liekendael die deze nieuwigheden moeilijk kan verteren. Mevrouw hoopt dat de politici een en ander zullen bijsturen, zij vond het zelfs de moeite om haar ongenoegen op de Franstalige TV-zenders te gaan etaleren. Hoogst uitzonderlijk daalde deze top-magistraat van haar Olympusberg af om zich tot het

Stroomversnellingen

gemeen te richten. Het meesterlijke optreden kan in de politieke wereld op zeer weinig sympathie rekenen. De wnd. VU-voorzitter ziet in de negatieve uitlatingen van de procureur-generaal voldoende redenen om met de hervormingen stijf door te gaan. Vankrunkelsven vindt bovendien en terecht dat het de politici zijn die hun verantwoordelijkheid moeten dragen. Overigens leven er nogal wat vragen over het publieke optreden van mevrouw Liekendael. Officieel heet het dat de vraaggesprekken er kwamen op vraag van de TV-stations zelf en dat de beslissing om daar op in te gaan door het hele Hof van

Cassatie werd genomen. Toch doen geruchten de ronde dat de vraaggesprekken er op vraag van Cassatie zelf zijn gekomen en dat ze kaderen in een soortement charmeoffensief. Daarom lijkt het ogenblik, zo onmiddellijk na het octopus-akkoord, ons niet zo gunstig gekozen. Of het zou moeten zijn dat *charme* hier *aanval* betekent, zoals geweten de beste vorm van verdediging. Bovendien rijst de vraag of de Cassatie-bazin zich ook tot de Vlaamse stations zal wenden. Die kans is klein omdat het Nederlands van deze hoge madame niet van aard is om door het Vlaamse publiek goed begrepen te worden, laat staan het te charmeren. De voorbije week kwam ook de VU-top samen om een stand van zaken aangaande de politieke vernieuwing op te maken, een half jaar nadat aan Bert Anciaux de opdracht werd gegeven om een mogelijke alliantie VU-ID21 tot stand te brengen. Tweede onderwerp was nagaan in welke mate de VLD bondgenoot kan zijn om verdere stappen in de staatsvorming te realiseren. Kort samengevat komen de besluiten hierop neer. Aan Bert Anciaux werd gevraagd om zijn 'politieke missie' verder te zetten, in september aanstaande wil de partij tot een beslissing komen inzake een mogelijke alliantie. In de Vlaamse liberalen ziet de VU een belangrijke bondgenoot bij een mogelijke communautaire ronde, het succes

van het octopus-experiment is in dit dossier (misschien) voor herhaling vatbaar. De VU-drukte van voorbije week werd besloten met de *Randdag* te Alsemberg. Dat de problemen van de randgemeenten het publiek blijven bezighouden bewijst de grote opkomst van het VU-kader. De bijeenkomst wil een duidelijk signaal betekenen voor de Vlaamse overheden (regering, parlement, provincie) om de Vlaamse Rand ernstig te nemen. De problematiek is door de rondzendbrieven in een stroomversnelling geraakt waardoor, na dertig jaar aanmodderen, de kans op een keerpunt mogelijk maakt. Mooie zaak, maar geniet de Vlaamse regering wel voldoende steun van haar politieke achterban om voluit te gaan? Wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat Dehaene en Tobback, het sterke span van deze coalitie, op de rem staan om hun kabinet koste wat kost overeind te houden. Daarom gaf de partij haar fracties de opdracht mee de rondzendbrieven ook op het terrein af te dwingen. Dat zal nodig zijn, want tegenwind mag vanuit twee kanten verwacht worden: de Franstalige partijen, die er niet willen van weten; en de Vlaamse federale ministers, die het niet willen geweten hebben. Maar Vlamingen hebben soms wat tegenstand nodig om stroomversnellingen nuttig te gebruiken.

Maurits van Liedekerke

Mouls dich plat of Algemeen Vlaams?

Het Limburgse provinciebestuur wil dat de leerlingen van het secundair onderwijs in de provincie ook enkele uren 'dialectonderwijs' moeten krijgen. De deputatie beschouwt het Limburgse dialect – voor zover van één Limburgs dialect sprake kan zijn – als een belangrijk cultureel gegeven. Onderwijsminister Van den Bossche is niet te spreken over het

initiatief. Mogelijk ziet hij meer in het 'Algemeen Vlaams', want daarnaar zijn onderzoekers van vier Vlaamse en Nederlandse universiteiten op zoek. Tot op heden is altijd wel erkend dat er naast het Nederlands zo iets bestond als een Vlaamse standaardtaal, maar er was nooit op grote schaal wetenschappelijk onderzoek naar verricht.

Belg in Brussel

„Er zullen altijd meer Belgische vlaggen uithangen wanneer een grote voetbalmatch of wielervedstrijd door een Belg gewonnen wordt. Dat zijn dé momenten waarop de Belgen zich weer allemaal Belg voelen. Potentieel is dat gevoel altijd aanwezig, kijk maar naar de opiniepeilingen. De grote meerderheid van de Vlamingen en de Walen voelt zich nog altijd Belg. Ter gelegenheid van nationale manifestaties komt dat extra naar boven. Er is nooit een betere ambassadeur geweest voor het imago van België dan Eddy Merckx.“

Jos Chabert, Brussels CVP-minister en in een recent verleden nog kandidaat voor het voorzitterschap van het Europees Comité van de Regio's, in *Teek*, juni 1998.

◆ DOORDEWEEKS ◆

■ Op Denemarken na heeft België de minst gezonde **bossen**. In Vlaanderen is het iets beter met ze gesteld dan in Wallonië. Het heeft de Denen er ook niet van weerhouden om 'Ja' te zeggen tegen het verdrag van Amsterdam.

■ Brugge mag in **2002** een jaar lang de titel 'Culturele Hoofdstad van Europa' voeren. Ook het Spaanse Salamanca is dat jaar bij de gelukkigen.

■ Gewezen Vlaams Blok-vertegenwoordiger Xavier Buisseret is ook in beroep veroordeeld voor **zedenfeiten**. Buisseret zou de partij die 'zegt wat de mensen denken' niet moeten verlaten ... Wat zouden de mensen daarvan nu denken?

■ Om een of andere reden werd het feit dat enkele **cheques** van koning Albert II werden ontvreemd wereldnieuws.

■ Het nieuwe **IC/IR-plan** van de spoorwegen toont opnieuw aan wat voor vakkundige mensen zich toch aan de top van de NMBS bevinden. Gelukkig rijden de treinen in Liedekerke, waar ene meneer Schoupe woont, stipt en in grote aantallen.

■ De senaatscommissie voor Sociale Zaken heeft bijna een vergelijk over het wetenschappelijk onderzoek op **embryo's** bereikt. Het radicale standpunt van een PS-senator over onbelemmerd onderzoek vormt de laatste klip.

■ Het moest er van komen! Vanuit Tongeren werd via een website op Internet een **miljoenenfraude** gepleegd. Duizenden mensen met een kredietkaart werden de dupe.

■ Dat wij er altijd graag bij zijn als het feest is bewijzen nog maar eens de cijfers van het voorbije pinksterweekeinde. **Portival** te Antwerpen spande de kroon met een kwartmiljoen bezoekers.

HOF WIL DIALOOG

Vrijdag jl. werd het *Prins Filipfonds* aan de pers voorgesteld. Het fonds werd opgericht binnen de *Koning Boudewijn Stichting*. Paul ridder Buysse is voorzitter van het fonds.

Het fonds financiert uitwisselingen tussen de gemeenschappen. Daaraan kunnen klassen en leerkrachten uit het lager- en secundair onderwijs deelnemen en mensen uit de non-profitsector. Daarvoor heeft de Raad van Beheer van de stichting 100 miljoen Belgische fr. ter beschikking gesteld. Scholieren van 15 en 16 jaar uit Waver en Eupen trokken reeds samen naar het Zwin en naar de Vlaamse kust. Op die manier kunnen de burens elkaar beter leren kennen en wordt voorkomen dat al te simplistische vooroordelen zouden ontstaan.

Eigenlijk wordt er ook gezocht naar de verschillen tussen de gemeenschappen. Zo werd reeds een vergelijkende studie gemaakt rond de rechtspraak in Wallonië en Vlaanderen door studenten van de universiteiten van Gent en Luik. Het resultaat van deze studie werd (nog) niet vrijgegeven.

BELGISCH ESTABLISHMENT

De VU-fractie in het Vlaams parlement ergert zich aan de manifest vijandige houding van het Hof, de Belgische regering en de gouverneur van de Nationale Bank tegenover een mogelijke overname van de Generale Bank door ABN-AMRO. „Laat één zaak vooraf duidelijk zijn. Politici dienen zich in se niet te moeien met dit overnamedossier. De VU-fractie onthoudt zich dan ook van inhoudelijke uitspraken hierover. Het Belgisch establishment stoort zich daar niet aan. Vanuit de tricolore salons blijft men doelbewust politieke druk uitoefenen.“

Voetbal wordt met nieuwe wet weer een feest!

Bovendien, zo meent VU-fractie leider in het Vlaams parlement *Paul Van Grembergen*, wordt de politieke invloed zeer selectief aangewend. Zo werd geen enkel bezwaar geuit tegen het samengaan van *Crédit Local de France* en het *Gemeentekrediet*. Er viel geen vijandige houding te bespeuren toen *Sabena* door *Swissair* werd overgenomen. „Wanneer echter sprake is van een mogelijke Nederlandse inmenging, verkeert het Belgisch establishment in oorlogsstemming. Het samengaan van *Sabena* met *KLM* werd kordaat in de kiem gesmoord. Men heeft getracht om de *BBL* uit het vaarwater van *ING* te houden. Vandaag merken we dat ook *ABN-AMRO* met de nodige scepsis wordt 'onthaald'.

Voor de VU-fractie zijn en blijven de Belgische machtskenakels door Franse invloeden gedomineerd. Onder Belgische verankering moet een Belgisch-Franse alliantie worden verstaan. Dat vandaag de economie en in het bijzonder de financiële sector in een ruimer Europees en zelfs mondiaal verband opereren, ontgaat de hoogste machtskenakels. „Als Vlaanderen zijn eigen beslissingsautonomie wenst te waarborgen, wordt het door dezelfde kringen als een provincialistische dwerg bestempeld.“

SPLITSING

De burgemeesters van Vilvoorde, Machelen en Grimbergen sturen op de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde aan. Het huidig gerechtelijk arrondissement moet vervangen worden door een arrondissement Halle-Vilvoorde en een hoofdstedelijk arrondissement. Er zijn volgens de burgemeesters al te veel maatschappelijke en criminele verschillen tussen de hoofdstad en het meer landelijke Halle-Vilvoorde. Bovendien vergen de grootstadproblemen van het parket der-

mate veel aandacht dat Halle-Vilvoorde in de verdrukking komt.

De burgemeesters bogen zich ook over de taalproblemen. De contacten tussen de lokale politiediensten uit de streek Halle-Vilvoorde en het Brussels parket lopen niet bepaald vlekkeloos. De burgemeesters eisen dat de politiediensten van Halle-Vilvoorde in hun contacten met het Brussels parket de eigen taal kunnen gebruiken en ook in het Nederlands kunnen te woord gestaan worden.

ARGO

VLD, Agalev en Volksunie dienden in het Vlaams parlement een voorstel tot bijzonder decreet in over de hervorming van het gemeenschapsonderwijs. De drie oppositiepartijen eisen dat hun decreet gelijktijdig worden behandeld met het ontwerpdecreet van de Vlaamse regering over de hervorming van het secundair onderwijs. Dat decreet werd in het parlement ingediend. Het zou voor de zomer goedgekeurd moeten worden.

De oppositiepartijen zijn van mening dat het ontwerpdecreet over het secundair onderwijs gevolgen heeft voor het gemeenschapsonderwijs. Zo raken de op te richten scholengemeenschappen aan de bevoegdheidsverdeling van de *Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs* (Argo). VU, VLD en Agalev vrezen dat van zodra het ontwerp op het secundair onderwijs wordt gestemd, de regering geen interesse meer zal hebben voor het gemeenschapsonderwijs. Vandaar dat beide dossiers nu aan elkaar gekoppeld moeten worden.

Voor een hervorming van het gemeenschapsonderwijs (Go) is bovendien een tweederde meerderheid en dus de steun van de oppositie nodig. De Vlaamse oppositiepartijen achtten dan ook niet onverstandig om zelf met een voorstel van bijzonder decreet voor de dag te komen. Temeer daar ze hun specifieke visie op de organisatie van het gemeenschapsonderwijs in het decreet hebben opgenomen. Zo wensen VU, VLD en Agalev dat het Vlaams parlement – net zoals dat geldt voor de VRT-radio- en televisie – een beheerscontract met het bestuur van het Go afsluit. In het contract zouden de voorwaarden staan waaronder de Argo zijn grondwettelijke opdrachten als openbaar onderwijs moet vervullen.

Het gaat bovendien, aldus de oppositiepartijen, niet langer op de helft van de Argo-bestuursleden volgens de sterkte van de politieke partijen door het parlement te laten benoemen. In de plaats van deze politisering zouden de leden van de centrale raad van de Argo 'van onderuit' en rechtstreeks worden verkozen. Op die manier wordt de top van het Go door de basis verkozen.

Waarde Heer Hoofdredacteur,

Vriend De Liedekerken, daar dampt mij de koekoek! Ik had mijn wekelijkse bijdrage nog maar net verstuurd of ik krijg de periodiek genaamd 'Humo' onder ogen. Ik heb er voor uw gemak een exemplaar bijgestoken. Daarin kunt gij met mij vaststellen dat gij in de persoon van Hugo Schiltz een nog groter bewonderaar hebt dan ikzelf. Ik heb altijd gedacht dat deze heer van stand al zijn kennis had opgedaan in dikke boeken met leren kaften en vol dure woorden. Of dat hij slim geworden was door het lezen van het zeer hoogstaande, feilloze, trendsettende en -

Uit Humo 3012, 26 mei 1998.

omwille van de vlotte stijl - verhelderend blad Knack (met wekelijkse bijlage 'madammen in schoon ondergoed'). Maar het is natuurlijk door het lezen van uw gazetie dat uw vriend uit Antwerpen zo wijs geworden is. En Hugo heeft dat zonder meer duidelijk willen maken. Bravo! De Bruine Maesen zei dat als de 'eminans griese' alleen WIJ had gelezen, hij nooit zo'n grote bureau gehad zou hebben. Ik zal niettemin de heer Hugo Schiltz als eregast opnemen in het bestand van de Gele Geeraerts Ombudsdienst, kortweg 'GO!'.
Met bewonderende groet,

De Gele Geeraerts

◆ DOORDEWEEKS ◆

PRATEN

De Vlaamse meerderheidspartijen lieten verstaan met de oppositiepartijen te willen praten. Dat biedt meerdere voordelen. Wordt het bijzonder decreet over de hervorming van het gemeenschapsonderwijs aan het ontwerpdecreet over de hervorming van het onderwijs gekoppeld, dan slaat men twee vliegen in één klap en wordt de hervorming van het gehele onderwijs door een Vlaamse 'kamerbrede' meerderheid gesteund.

Net zoals dat voor het Octopus-akkoord gold, spelen de oppositiepartijen ook in op de tegenstellingen binnen de Vlaamse regering.

Zo stelt de CVP zich vragen over het gepolitiseerd-vrijzinnig overwicht binnen de Argo. Anderzijds krijgt het katholiek net, via het ontwerpdecreet op het secundair onderwijs, meer geld dan het gemeenschapsonderwijs. Meer aandacht voor dit onderwijs, via het bijzonder decreet van de oppositie, kan één en ander rechtzetten. Vandaar dat zowel CVP als SP gunstig reageerden op het voorstel van de oppositie.

CHRISTELIJKE WAARDEN

Op het CVP-congres van volgend week-einde wil voorzitter Marc Van Peel de christelijke eigenheid van de CVP beklemtonen. Dat zei hij aan *Het Nieuwsblad*. Volgens Van Peel leven we in een tijd van grote morele ontreddeering, van een gebrek aan richtsnoeren, van versplintering en individualisering. „We moeten durven zeggen dat er een onevenredigheid is tussen de publieke verontwaardiging over de vier moorden in de zaak-Dutroux en de vaststelling dat we het met zijn allen logisch vinden dat er elk jaar 180 kinderen doodgereden worden. We moeten dus morele keuzen maken, maar dan zonder het belerend vingertje op te steken.”

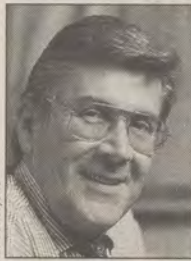
FUSIE

De Brusselse minister-president Charles Picqué (PS) is ontgoocheld omdat Brussel niet in het politieplan werd opgenomen. Picqué - die een voorstel aan de onderhandelaars overmaakte, maar lik op stuk kreeg - waste zijn handen in onschuld. In het Brussels parlement zei hij dat met het horloge in de hand slechts vijf minuten over Brussel kon gepraat worden. „De hoofdstad werd snel van de gesprekstaf geveegd uit vrees dat er communautaire potjes zouden opengaan.” De minister-president wees er tevens op dat de Brusselselaars zelf al te verdeeld zijn.

Zoals bekend vormden de noodzakelijke Brusselse Inter Politie Zones (IPZ) het breekpunt. De VU stelde voor één Brusselse IPZ uit te tekenen. De Brusselse burgemeesters moeten daar niet van we-

ten. Picqué is van mening dat verder gegaan moet worden dan de oprichting van enkele Inter Politie Zones. Daarmee trapte hij op de zere tenen van de burgemeesters. Overigens veronderstelt de oprichting van één of meerdere IPZ's een hertekening van de Brusselse gemeentegrenzen. Daarover bestaat geen eensgezindheid in de hoofdstedelijke regering. Zoals dat vaak voorkomt, werd dan maar besloten een studiekopdracht uit te schrijven.

Voor Picqué kan dit niet betekenen dat geen cruciale stappen worden gezet. „Beseft wel dat een samenvoeging van de Brusselse gemeenten ooit ter sprake zal komen. Indien niet in Brussel, dan op een ander overheidsniveau.”

E. Peustgens

De trein is
altijd een
beetje lijden...

Redmond

In Laakdal beraadde de VU-top zich over een eventuele alliantie met ID21. Ook een mogelijke samenwerking met de VLD was onderwerp van gesprek. Over beide pistes werd genuanceerd geoordeeld.

Het kan nog alle kanten uit

Na de ID21-dagen in Leuven en Antwerpen achtte de VU de tijd rijp om het vernieuwend project of zoals het Hugo Schiltz het in *Humo* noemde 'het gedurfd experiment' op zijn slaagkansen te toetsen. Sinds Bert Anciaux op pad werd gestuurd om het ID21-project gestalte te geven, is één en ander geëvolueerd. Zo bleek niet duidelijk of ID21 het karakter van een beweging dan wel van een partij aanneemt. Bovendien ontstond binnen ID21 een eigen dynamiek, met eigen programmapunten en inzichten. De verworven onafhankelijke positie dreigde de voorziene alliantie met de VU op de helling te zetten. Temeer, daar er tot nu toe geen overlegorgaan tussen ID21 en de VU in het leven werd geroepen. Dat leidt binnen beide groepen tot misverstanden, onbegrip en wantrouwen. Zeker wanneer aangezochte bekende ID21-namen in bedekte termen aan de pers verklaren niet echt warm te lopen voor het gedachtengoed van de VU.

Een paar VU-mandatarissen stak dan ook hun persoonlijke kritiek op ID21 niet onder stoelen of banken. De stuurgroep van ID21 hield steeds de kiezen op elkaar wanneer gevraagd werd naar een beoordeling over de VU. Vandaar dat ook binnen ID21 een zekere ergernis was waar te nemen. Per slot van rekening is de ID21-stuurgroep - meer dan in het begin -

bijzonder enthousiast om met de VU een alliantie aan te gaan. De stuurgroep heeft zich bovendien met veel animo ingezet om een gedegen, bespreekbaar programma uit te werken en heeft zich niet laten verleiden tot een antipolitiek credo.

Ook de partijtop van de Vlaams-nationalisten hamerde steeds op de noodzakelijke alliantie met ID21. In Laakdal heeft een meerderheid van de VU beslist deze weg verder uit te zoeken. Het ID21-VU project wordt dus verdergezet. Dat betekent dat een meerderheid binnen de VU alsnog vertrouwen heeft in het mobiliserend of electoraal effect van ID21. Toch zal Anciaux nog een paar troeven moeten kunnen uitspelen. In september zal de VU de gehele operatie aan een nieuw oordeel onderwerpen. Intussen zullen beide partners met elkaar praten en wordt ID21 gevraagd zich strakker te organiseren. Er zal een ID21-woordvoerder worden aangeduid die met de VU zal overleggen.

In Laakdal werd onverwacht ook gedebatteerd over samenwerking met de VLD. De Vlaamse liberalen hadden daartoe de VU uitgenodigd. In de pers verschenen verleden week - perfect getimed - interviews met Patrick Dewael en VLD-voorzitter Guy Verhofstadt die de VU opriepen om op één of andere manier de handen in

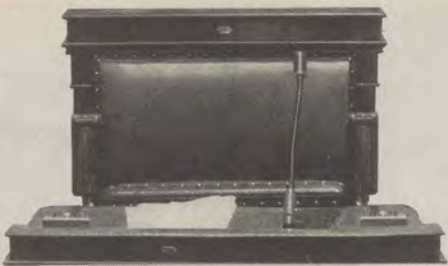
elkaar te slaan. De VLD-kamerfractievoorzitter stuurt uitdrukkelijker dan zijn partijvoorzitter aan op zowel de vorming van een paarse coalitie als electorale samenwerking met de VU. Dewael wordt net als PRL-voorzitter Louis Michel bijzonder ongeduldig. Ook Michel, daarin ondersteund door PS-voorzitter Philippe Busquin, aast op een paarse coalitie. Verhofstadt heeft geleerd van zijn fouten en wil niet per se de deur van de christen-democraten dichtgrendelen. Wel spreekt hij zich uitdrukkelijk uit voor een coalitie met de PRL. Met andere woorden: niet de CVP, maar de liberalen moeten de partner kunnen uitkiezen. In die zin moet ook het communautair gesprek tussen PRL en VLD worden verstaan.

Natuurlijk ziet de VU daarin een mogelijkheid om de staats hervorming op de sporen te zetten. Een meerderheid van 14 tegenover 10 aanwezigen vond dat daarom niet besloten moest worden een kartel met de VLD te vormen. In een dergelijk scenario zou de VU door de grote 'broer' in de minderheid gesteld worden en bestaat het gevaar dat de partij na verkiezingen zou verdwijnen. Bovendien zit de VLD met interne twisten verveeld. Zo is momenteel lang niet zeker hoe blauw, diepblauw of geelblauw de VLD wel is. Er zou dan ook best eerst gepraat worden over een gezamenlijk staats hervormend programma. Het radicalere tienpuntenprogramma van de VU stemt niet overeen met de meer gematigde communautaire koers van de VLD. Als daarover de violen enigszins kunnen gelijk gesteld worden, is één of andere vorm van samenwerking tussen VLD en VU niet uitgesloten. Belangrijk daarbij is dat de VU, net als Verhofstadt, geen enkele andere partner op voorhand ontziet. In alle geval moet de partij vermijden dat de kiezer voor al te voldongen feiten wordt geplaatst.

(evdc)

Stof tot spreken

Het wekelijkse gevangenisdagboek van de familie Van Rossem in Humo wordt ook gelezen in Agalev-kringen. Of zou het toeval zijn dat senator Boutmans juist nu een vraag stelt over het bezit van o.a. een computer in de cel? We citeren uit het antwoord van de minister van Justitie: „Om te kunnen beschikken over een persoonlijke computer is een toelating

door de algemene directie van de strafinrichtingen nodig, die gegeven wordt op basis van objectieve criteria die de

mogelijkheden tot misbruik beperken. Telkens kan de gedetineerde de toelating vragen toestellen op zijn kosten aan te kopen. Bij akkoord zorgt de inrichting voor de aankoop. Wegens veiligheidsredenen mogen deze voorwerpen niet meegebracht worden door de gedetineerde of zijn familie.” Dat weten ze in huize Van Rossem ook al weer.

◆ WETSTRAAT ◆

Voor een zoveelste keer werd een akkoord 'historisch' genoemd. Het woord is aan inflatie onderhevig, maar in dit geval schijnt het gebruik ervan toch gerechtvaardigd.

'Historisch'? Voor één keer mag het wel

„De kranten staan dagelijks vol historische uitspraken. De kerkhoven liggen intussen wel vol met even historische figuren.” Een wijs en dus historisch antwoord van gewezen VU-voorzitter Hugo Schiltz dat nog steeds bruikbaar is. Het gemakkelijk woordje 'historisch' was de voorbije dagen weer niet uit de Wetstraat: het Octopus-akkoord werd door ongeveer iedereen als historisch voorgeschoteld.

Het antwoord van Schiltz kwam er ooit op mijn vraag als radioverslaggever naar het Egmontpact als dé historische doorbraak op weg naar een nieuw Vlaams-Waals huishouden. Toen leek dat toch

historisch: een ambitieuze staatsherovormende afspraak ondertekend door christen-democraten, socialisten en daarbij nog de twee federalistische partijen VU en FDF. Er was maar één klein probleempje: de Tindemans-coalitie had twee keer vier jaar regeren nodig om het te kunnen uitvoeren. Goed anderhalf jaar later liet Tindemans weten dat 'hij van hier naar de koning' ging en, hop, daar ging het 'historisch' Egmontpact.

Op papier ziet Octopus er minstens even historisch uit. Zelfs de meest verkrampte dwarsligger moet toch willen toegeven dat het een afspraak is om vandaag 'U' tegen te zeggen. Of Octopus meer wordt

Octopus blijft een goed voorbeeld van het echt historisch en stevig ingebouwde Belgische pacificatiemodel. Ook het Schoolpact werd, 'rond de salontafel van vader Eyskens', geregeld tussen de drie groten.

dan een voetnoot in de handboeken van Belgische politieke geschiedenis weten we pas veel later. Het zou inderdaad kunnen dat ook Dehaene 'van hier naar de koning gaat'...

Octopus blijft intussen wel een goed voorbeeld van het echt historisch stevig ingebouwde Belgische pacificatiemodel. Als het helemaal misloopt, dan vinden de drie traditionele politieke families elkaar uiteindelijk toch. Zeer opvallend is dat 'historische' afspraken waar één van de drie groten niet bij is, weinig kans op slagen hebben. Zo bijvoorbeeld het Egmontpact, waar de liberalen niet meespeelden.

SAMEN TEGEN REX

In de eerste dagen van de Eerste Wereldoorlog kreeg de uitsluitend katholieke regering de Brocqueville het gezelschap van twee liberale en één socialistische excellentie. Christen-democraten, socialisten en liberalen zouden samen blijven tot een tijdje na het einde van de oorlog, tot het ergste oorlogsleed vergeten was.

Om de parlementaire stormloop van Léon Degrelle en zijn Rex-beweging te stoppen, stuurden de drie politieke families in 1937 samen één man in de electorale arena, de katholiek Paul van Zeeland. Het werd een eclatante overwinning van de drie tegen Rex.

Ook na de tweede wereldoorlog aarzelden de drie niet om toch de handen in mekaar te slaan als ze vonden dat het lang genoeg had geduurd... Zo kon de Wetstraat de al jaren aanslepende koningskwestie maar tot bedaren brengen als de drie het samen eens waren over 'een' oplossing. Het was toen wel vijf voor twaalf, in de Waalse straten dreigde oproer. Het Schoolpact van 1958 is een ander goed voorbeeld van het Belgische pacificatiemodel. Vier jaar lang stonden het vrijzinnig socialisme en het al even

anti-klerikaal liberalisme met getrokken messen tegenover de katholieken. Tot ze alle drie vonden dat het welletjes was en rond de salontafel bij wijlen vader Gaston Eyskens thuis in de Leuvense Naamse straat een afspraak maakten. Zoals de Octopus-ondertekenaars op enkele tientallen miljoenen na niet weten wat het resultaat van hun Octopusoverleg zal kosten, wisten de vaders van het Schoolpact op verre na niet wat het prijskaartje was van hun Schoolpact. Ze wisten wel dat de politieke demonen weer eens onder controle waren en dat mocht best iets kosten.

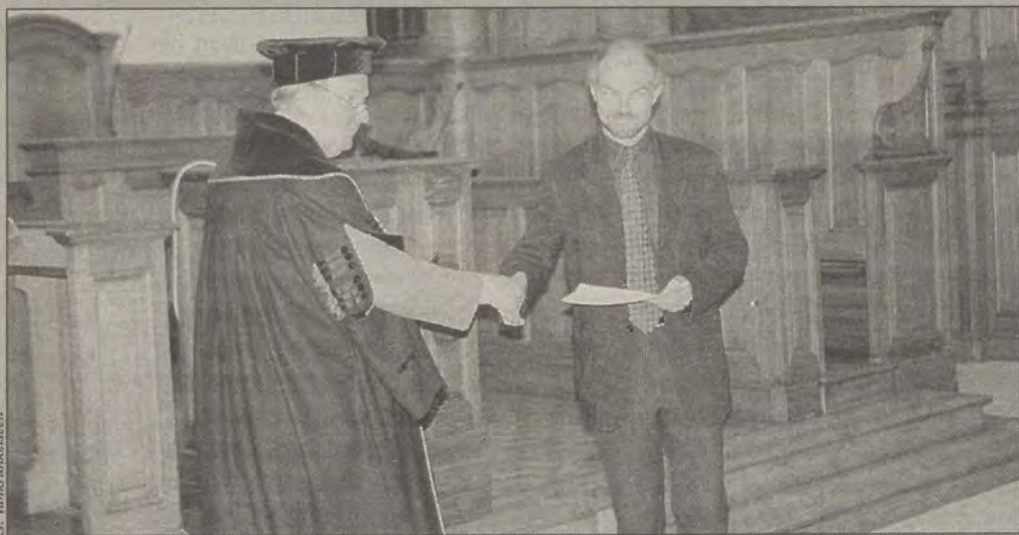
SAMEN UIT, SAMEN THUIS

De rooms-rode premier Gaston Eyskens kon zijn staathervorming van 1970 pas doordrukken nadat hij een afspraak had met de liberalen. Die wilden hun cultuurpact in ruil voor culturele autonomie, een zoveelste Belgische politieke bezweringsformule 'tot bescherming van de culturele en filosofische minderheden'. Ook de tweede aflevering van de Belgische staatsherovorming in 1980 was het werk van de drie groten samen, christen-democraten, socialisten en liberalen. Voor een zeldzame keer zaten ze toen ook samen in de regering. 'Samen uit, samen thuis', zo werd toen in de Wetstraat gezegd.

En nu dus Octopus. Beter dan wie ook wist Dehaene dat zijn politie- en Justitiehervorming weinig levenskansen had, als het via de traditionele weg van meerderheid tegen oppositie moest gebeuren. Maar hij begreep sneller dan alle anderen dat het ontsnappen van Dutroux de 'historische' druppel was die de emmer deed overlopen. Vriend en vijand waren verrast door zijn aanbod om minstens te praten. Ze hadden het kunnen weten. Als ze evengoed als Dehaene hun Belgische geschiedenis kenden.

(mp)

VU heeft slimste voorzitter

De Volksunie heeft een traditie van hooggeleerde partijvoorzitters, maar waarnemend voorzitter Vankrunkelsven is toch echt dé top. Deze gedreven huisarts-burgemeester-waarnemende partijvoorzitter en vooral ook vader, promoveerde aan de KUL tot doctor in de geneeskundige wetenschappen.

Cum maxima laude, met de allergrootste lof, van de meer dan geleerde jury die duidelijk onder de indruk was van het voorgestelde wetenschappelijk werk. Geen onleesbare turf van enkele honderden bladzijden, maar een opvallend bescheiden boekje van goed honderd bladzijden. Dat door de doctorandus op een voor iedereen begrijpelijke manier werd naar voren gebracht. Het behandelde on-

derwerp moet overigens een groeiend aantal mensen kunnen boeien: de invloed van onze leefomgeving op het al dan niet krijgen van een allergie. Daarvoor onderzocht Vankrunkelsven de voorbije zeven jaar een patiëntenbestand van liefst 20.000 dossiers. Het doctoraat van de waarnemende voorzitter is ook het eerste dat werd behaald aan de Leuvense afdeling huisartsgeneeskunde. Mogelijke voorzichtige conclusies van onze VU-specialist 'allergie': geboren worden in het midden van het jaar betekent meer risico voor allergie en vroegtijdige preventie tegen allergie, bijvoorbeeld door het stelselmatig gebruik van goede hoeslakens, kan erg doeltreffend zijn.

Zoals vorige week beloofd krijgt u een verslag over het kort bezoek van een delegatie van de SNP aan de VU. Samen bezochten ze het glazen huis van de Vlaamse democratie.

◆ ACTUEEL ◆

Op donderdag 6 mei 1999 kiezen de Schotten voor de eerste maal een eigen parlement. Vorige week kwam een delegatie van de Scottish National Party (SNP) alvast een kijkje nemen in het Vlaams parlement. Net daarvoor was de delegatie op het Barrikadenplein ontvangen door het Partijbestuur. Fractievoorzitter Paul Van Grembergen en de volksvertegenwoordigers Nelly Maes en Etienne Van Vaerenbergh vertelden over de federale staatsstructuur, het Vlaams Parlement en hun toekomstverwachtingen.

De SNP van Alex Salmond leidt in de opiniepeilingen met 41 procent van de Schotse stemmen, vóór Labour (36 procent) van de Britse eerste minister Tony Blair. De kans bestaat dat de Schotse nationalist meer dan dertig van de 129 zetels in de wacht slepen en zo de grootste fractie worden in het toekomstige Schotse parlement. Volgens SNP-delegateelider William Craig wordt dit een mijlpaal in de strijd voor meer zelfbestuur. Hij erkent dat het Britse parlement nog een stevige vinger in de pap heeft, maar rekent erop dat de regionale instellingen de kiemen in zich dragen van een onafhankelijk Schotland.

Gastheer Paul Van Grembergen schetst in grote lijnen de omvorming van het unitaire België tot een federale staat met ruime bevoegdheden voor de deelstaten. In tegenstelling tot Schotse beslissingen zijn Vlaamse decreten niet ondergeschikt aan federale wetten. „Dit is een confederaal kenmerk van ons federaal stelsel. Zo stemde het Vlaams parlement onlangs een decreet over etnisch-culturele minderheden waarmee het zich toleranter opstelt dan de federale overheid,” aldus de VU-fractievoorzitter. „Dit kan omdat België op dit vlak geen strobreed in de weg kan leggen van Vlaanderen.”

CONFEDERALISME

Wat fiscale autonomie betreft, delen de SNP en de democratische Vlaams-nationalisten dezelfde verzuchtingen. Beide groepen vinden het onaanvaardbaar dat het Schots en het Vlaams parlement geen eigen belastingen kunnen innen om hun uitgaven te financieren. Zowel Van Grembergen als Van Vaerenbergh beklemtoonden dat eigen fiscaliteit centraal moet staan bij een nieuwe ronde in de staatsvorming. Op dit ogenblik komt slechts negen procent van de Vlaamse middelen voort uit eigen belastingen. Van Grembergen hield de SNP-afgevaardigden voor dat de onderhandelingen in 1999 de lakmoesproef zijn voor de Volksunie. „We kwamen tot de conclusie dat het federaal model niet beantwoordt aan de noden van de burgers, onvoldoende functioneert als een democratische rechts-

staat en een rem vormt op de ontwikkeling van Vlaanderen en Wallonië. Het is eveneens een hinderpaal voor de Vlaamse inbreng in Europa en de samenwerking met andere regio's en staten.”

Daarom is de VU voorstander van een confederatie. Binnen de confederale visie ontwikkelen Vlaanderen en Wallonië zich volgens Van Vaerenbergh tot zelfstandige deelstaten die afspreken wat ze nog samen willen doen. „De twee deelstaten bepalen welke bevoegdheden ze aan de Belgische confederatie afstaan in afwachting van de verdere uitbouw van de Eu-

Damm

dialogo van gemeenschap tot gemeenschap aan te vatten, moet eerst binnen de Vlaamse gemeenschap eensgezindheid bestaan over de staatsvormende stappen die nog gezet moeten worden. Onder het voorzitterschap van Johan Sauwens werkt de VU mee aan zo'n strategie in de commissie Staatshervorming van het Vlaams parlement.”

Een Schot in het Vlaams parlement

ropese Unie. Op termijn zal het Belgische tusseniveau verdwijnen. Er blijven dan drie bestuursniveau's over: de gemeente, Vlaanderen en Europa.”

„Om dit confederale model te bereiken, is een gesprek met Wallonië noodzakelijk,” aldus nog het parlementslid uit Vlaams-Brabant. „Maar vooraleer een nieuwe

EUROPA VAN DE REGIO'S
„De tijd van de 19de eeuwse natiestaten is voorbij,” zei toekomstig Europees parlementslid Nelly Maes in haar tussenkomst. „We willen niet ondergaan in grotere gehelen, maar zijn bereid mee te bouwen aan een Europa van de regio's.” Ze pleitte voor een gestructureerd over-

leg tussen de regionale parlementen op het Europese continent. Maes stond ook uitvoerig stil bij de totstandkoming van de taalgrens in 1962 - '63 als een de facto staatsgrens, waarmee de basis werd gelegd voor de opeenvolgende staatsvormingen. Volgens haar werd zo een dynamiek opgestart die nooit is stilgevallen. Meteen voorspelde ze een soortgelijke evolutie in Schotland.

Zich baserend op de werking van het Vlaams parlement, waarschuwen Van Grembergen en Maes de Schotse regionalisten voor te hoog gespannen verwachtingen ten aanzien van hun eigen instellingen. „We hebben vastgesteld dat de Vlaamse overheid soms vervalt in de euwels van het 'oude' België. Traditionele patronen zijn blijkbaar moeilijk te doorbreken. Bovendien heeft de publieke opinie niet altijd een klare kijk op de nieuwe staatsstructuren, die de emoties sowieso nooit hoog doen oplaaieren. We moeten deze hinderpalen overwinnen door ratio en emotie te koppelen.”

Filip Vandenbroeke

Een Schotse delegatie in de comfortabele zetels van het Vlaams parlement. In mei 1999 wordt er voor het eerst een Schots parlement verkozen.

◆ OPINIE ◆

Met de duizenden die ik op mijn zitdagen heb ontmoet zou ik het Gentse 'Kuipke' kunnen vullen. Met de duizenden dossiers die ik heb aangelegd en de tienduizenden brieven die ik daarvoor heb verstuurd en ontvangen, stouwde ik een ganse archiefzolder vol. Om zeker niet het gevaar te lopen dat het vertrouwen, dat zovelen ooit in mij hebben gesteld, zou worden geschonden, heb ik op zekere dag mijn dienstbetoon-archief verbrand in de Gentse verbrandingsoven. Ik vond het jammer dat ik op die manier het milieu moest belasten, maar anderzijds konden de zieken van het Universitair Ziekenhuis genieten van de recuperatiewarmte.

beïnvloeding van gerecht en administratie, diensten tegen betaling, ... dat is allemaal uiteraard géén dienstbetoon, maar corruptie en dat moet niet alleen worden verboden maar ook gesanctioneerd.

IEDER ZIJN VERHAAL

Gedurende mijn lange politieke loopbaan en ook nog daarna werd ik geconfronteerd met alle lagen van de bevolking: moordenaars en misdadslachtoffers, priesters en hoeren,

Dienstbetoon is een roman

Er worden verhitte debatten gevoerd over het al dan niet afschaffen van het dienstbetoon. De wereldvreemde wereldverbeteraars en vanzelfsprekend ook de gepatenteerde luiaards, willen het kind met het badwater weggooien en het dienstbetoon resoluut verbieden. Zij hebben ongelijk. Dienstbetoon is volgens 'de dikke Van Dale' hulpvaardigheid, gediensigheid. Is het niet de eerste plicht van de 'volksvertegenwoordiger' om hulpvaardig te zijn voor dat volk dat hij vertegenwoordigt? Hoe kan een mandataris weten wat de problemen van zijn medemensen zijn als hij hun klachten, hun moeilijkheden, hun noden en hun verzuchtingen niet aanhoort? Vriendjespolitiek, politieke benoemingen of

witten en zwarten, autochtonen en allochtonen, actieven en gepensioneerden, dokters en zieken, rijken en armen ... Iedereen heeft zijn eigen verhaal en vaak zijn eigen roman. Dienstbetoon is dan ook een aaneenschakeling van romans, een roman zonder einde. Op dienstbetoon beleef je ook ongelooflijke situaties. Een vrouw vraagt in paniek om hulp omdat haar man haar wil vermoorden. Een andere vrouw ligt 's nachts met een dode, gehuwde minnaar - en uiteraard met een groot probleem - in bed. Een hoertje smeekt om genade voor haar vriend die in de gevangenis zit omdat ze zonder hem niet kan leven; enkele dagen na zijn vrijlating wil ze hem dringend weer laten opsluiten om-

dat het met hem geen leven is. Een man heeft beneden, in het café, lang moeten wachten vooraleer hij aan de beurt kwam en om de tijd te verdrijven heeft hij enkele pilsjes gedronken. Na ons gesprek dondert hij van de trap, hij landt met een smak tegen de muur, breekt zijn schouder en moet met een ambulance naar het hospitaal worden gevoerd. Daarna moet ik zijn auto naar huis brengen en zijn vrouw de blijde boodschap verkondigen. Dit zijn maar enkele - ik geef toe, extreme - gevallen uit mijn dienstbetoonroman.

OMBUDSMAN?

Men zegt dat een ombudsman al die problemen maar moet regelen. Dat is larie. Welke ombudsman zal 's nachts opstaan om dringende gevallen te helpen oplossen? Welke ombudsman zal thuis, in de eigen woning, geduldig luisteren naar het verhaal van wanhopige marginalen en hen een drankje aanbieden en wat zakgeld meegeven? Welke ambtenaar is 's avonds en tijdens het weekeinde beschikbaar voor de bevolking? Een dienstbare administratie, het OCMW als sociaal loket, een hulpvaardige ombudsman of -vrouw, het zijn middelen om de burger te helpen en hem wegwijs te maken in de administratieve doolhof van onze moderne maatschappij, maar schaf het dienstbetoon niet af. Men kan in veel gevallen de mensen reeds moreel helpen door luisterbereidheid, door een goede raad, door een opmonterend woord, door een vaste handdruk. Tenslotte behoren wij toch allen tot de vereniging-, de unie van het volk; de 'Volksunie'. En in een vereniging is de eerste plicht toch de wederzijdse hulp, of niet?

Oswald van Ooteghem, Eresenator

R. Scammier

Zelden wordt een thema rond hinder van een stort of verbrandingsoven massaal gedragen buiten de kring van de rechtstreeks betrokkenen: 'Als het maar niet in mijn achtertuin is ...'

In 'De grenzen van de groei', het destijds spraakmakende rapport van de club van Rome, 1972, stond: „Pas zeer recent maakt de mens zich zorgen over de gevolgen van zijn activiteit voor de natuurlijke omgeving. Wetenschappelijke pogingen om deze gevolgen te schatten zijn zelfs nog recenter en nog steeds onvolledig. Wij zijn op dit moment niet in staat tot een duidelijke conclusie te komen over de capaciteit van de aarde om de vervuiling te absorberen”. In hetzelfde werk werd vooropgesteld dat, om het functioneren van een gestabiliseerde maatschappij te kunnen verbeteren, er dient gestreefd te worden naar nieuwe methoden van afvalverzameling, om de vervuiling te beperken en om het afgedankte materiaal voor recirculatie beschikbaar te maken. Vervuiling door afval werd in de 25 jaar die volgden op hogergenoemde publicatie een belangrijk gespreksonderwerp. Beleid en acties bleven niet uit. Iedere burger, met zijn huishoudelijk afval, werd betrokkene in de wegwerpmaatschappij. De autokoffer verving de boodschappentas van destijds, veel gebruiksvoorwerpen waren enkel nog geschikt voor eenmalig gebruik ... De stroom afval schreeuwde om een afvalbeleid waarbij het publiek ingeschakeld werd.

VAN CONTAINERPARK TOT AFVALMAFFIA

De eerste grote opgave was het leiden van de afvalstroom. Na de Tweede Wereldoorlog had iedere gemeente wel zijn vuilnisbelt waarop alles en nog wat ongecontroleerd gestort kon worden. Het was de grote trechter waardoor alle afval geperst werd. Een eldorado voor alle zonderlinge zoekers die menen alles ooit nog eens te kunnen hergebruiken. Maar tevens een vluchtoord voor alle afval waar letterlijk en figuurlijk een reukje aan kleefde. Vandaar dat veel van deze vuilnisbelten thans zwarte punten zijn die ooit gesaneerd zouden moeten worden ... Om werkelijk controle over de afvalstroom te krijgen diende de overheid het sluikestorten tegen te gaan, de afvalverbranding in de achtertuin te beboeten en de mensen aan te zetten tot composteren. Een nieuwe verzamelplaats van burgers en hun huishoudelijk afval dook op in onze samenleving: het containerpark. Al wat met de, steeds duurder wordende, huisvuilophaling niet mee kan, kan naar de containerparken gebracht worden. Deze

Afval hebben we allemaal, maar waar moeten we er in hemelsnaam mee naartoe? WIJ ging ervan uit dat waar rook is, vuur is en keek eens rond in onze stinkende wegwerpmaatschappij.

◆ MILIEU ◆

parken werden in het afvalbeleid een succesnummer.

De omschakeling in de geest van de burgers werd stilaan een feit toen het sorteren en gescheiden inzamelen van diverse producten door iedereen aanvaard werd. Glas, papier, karton, batterijen e.a. kregen een aparte bestemming. Alleen de fameuze milieubox kreeg nooit de plaats die hem toebedacht was.

Wat de club van Rome nog bestempelde als 'recirculatie' werd 'recyclage'. Bedrijven werden, met wisselend succes, opgezet om bepaalde grondstoffen te hergebruiken. Het is opvallend dat in het stockeren, met het zogenaamde oogmerk tot recyclage, van een aantal grondstoffen mettertijd veel maffiapraktijken opdoken. Handige jon-

toekomst een risico in voor de kwaliteit van het grondwater. De acties die tegen de afvalstorten gevoerd werden hadden echter veelal betrekking op allerhande hinder die dergelijke storten voor de omgeving gaan betekenen. Men ziet, in het algemeen, meer de onmiddellijke moeilijkheden dan de risico's op langere termijn. Als we weten dat elke Vlaming in 1994 bijna 480 kg huishoudelijk afval produceerde en beseffen dat dit getal blijft stijgen, is het duidelijk dat we in de toekomst met ons afval geconfronteerd blijven. Het selectief ingezameld huishoudelijk afval alsmede het grof huishoudelijk afval (wat niet in de vuilniszak kan) blijft toenemen. Wat in de huisvuilzak aangeboden wordt, neemt niet meer toe om-

KMO en de zelfstandige waarbij prioritaire producten zijn: verpakkingen alerhande, batterijen, auto's, autobanden, bladen, drukwerk enz. De afvalpreventie bij de consumenten wordt een niet onbelangrijke werkterrein van de provincies en de gemeentes.

EEN DERDE WEG

Het storten en verbranden blijven mid-delen voor het verwerken van het huishoudelijk afval. De verbrandingscapaciteit is dermate krap dat een gedeelte van de afval die daarvoor bestemd was, zal gestort worden. De milieubeweging tracht momenteel de Vlaamse overheid en de afvalverwerkingsindustrie te overtuigen van het nut van andere technieken om de restfracties te bewerken.

Deze technieken moeten het mogelijk maken om de te verbranden restafval te doen dalen. Ofwel door scheiden en vergisten ofwel door thermolyse. Bij scheiden en vergisten splitst men eerst het restafval in vier fracties die men dan afzonderlijk gaat verwerken. Bij thermolyse wordt afval onder bepaalde omstandigheden verkoold.

Voor deze andere technieken komt echter de afvalverwerkingsindustrie op de prop-pen met twee belangrijke elementen: de kostprijs en de ingewikkelde processen. Het is dus maar de vraag of en wanneer in Vlaanderen deze technieken een kans zullen krijgen.

VERBRANDEN

Het wordt duidelijk dat de bestaande verbrandingsovens op termijn dicht zullen gaan en zullen vervangen worden door nieuwe. Het lijkt er tevens op dat hier of daar de combinatie met vergisting van afval zal gebeuren. De inplanting van de nieuwe afvalovens zal gebeuren in functie van een aantal criteria als: de bereikbaarheid over het water, de aanwezigheid van een industrieterrein, de afstand tot de bebouwde kom en de mogelijkheid om de gewonnen energie af te zetten. De keuze van de locatie van de inplanting schuift de Vlaamse Gemeenschap echter door naar de provinciebesturen. Bij ieder nieuw plan van inplanting blijkt immers dat men zich nergens populair kan maken met de keuze van een locatie voor een verbrandingsoven.

Over preventie en recuperatie van afval is de federale regering bevoegd. Maar vanuit die hoek waait zo weinig frisse wind dat er in de nabije toekomst geen nieuwe initiatieven dienen verwacht te worden. Tenzij, de Europese Gemeenschap weer eens vaststelt dat België zijn zoveelste bijkomende inspanning moet leveren... De 'Club van Rome' blijft wachten.

(hup)

Een aanval op de afval

dat de inspanningen voor selectieve inzameling van glas, papier, kunststoffen en GFT-afval resultaten opleveren.

GELOOFWAARDIGE MINA

In MINA-plan 2, het Vlaamse milieubeleidsplan 1997 tot 2001, is de verontreiniging door afvalstoffen een belangrijk hoofdstuk. Alhoewel het Vlaams afvalbeleid aan de Europese en internationale wetgeving en afspraken voldoet, blijven in de komende jaren een aantal knelpunten bestaan.

Op het vlak van de afvalpreventie is de bewustmaking van de burger-consument eigenlijk te beperkt gebleven. Het maatschappelijk veranderingsproces van een ongebreidelde wegwerpmaatschappij naar een zorgzame samenleving verloopt zeer langzaam. Het werkelijke kostenplaatje voor de inzameling en de verwerking van de huishoudelijke afvalstoffen is nog alles behalve duidelijk. Al wat aangeboden wordt aan zogenaamde vernieuwde verwerkingstechnieken i.v.m. recuperatie en verbranding wordt door besturen en bevolking zonder meer gecontesteerd. Niemand gelooft de overheid als ze vooropstelt dat men nu nieuwe en betere middelen kan aanwenden op het afval te verwerken. Uit voorzorg tegen narigheid verwerpt men alle beleidsintenties.

Nochtans blijven in het beleid twee strategische hoofdlijnen bewaard. Een blijft: het voorkomen van ontstaan van afvalstoffen. Twee wordt: de uitbouw van een rationeel opgezet netwerk van verwerkingsfaciliteiten, dat tegelijk aansluit op het streven naar meer preventie en recuperatie. Voor de afvalpreventie mikt men, via OVAM, naar de bedrijven, de

gens hadden ingezien dat zelfs een overheid met beleidsteksten vol goede bedoelingen niet bekwaam was de afvalberg volledig te overzien. Uiteindelijk kunnen dergelijke praktijken met afval slechts voorkomen worden als bij iedere burger het besef tot ondersteuning van het afvalbeleid leeft. Maar het is toch O zo handig als een vlotte prater u afhelpt van een goedje dat je niet zo maar kwijt kan ...

HINDER IN DE ACHTERTUIN

De afvalstroom die het beleid sedert jaren richt naar welbepaalde punten moet nadien echter voor het niet-herbruikbare gedeelte, een verwerking krijgen. Die verwerking is niet alleen punt van beleid en overleg, maar tevens van discussie en actie. Praktisch alle milieuproblemen zijn actiepunten van plaatselijke groepen die een hinder voor de omgeving tot onderwerp van protest maken. Zelden wordt een thema rond hinder van een stort of verbrandingsoven massaal gedragen buiten de kring van de rechtstreeks betrokkenen. Als het maar niet in mijn achtertuin is...

Voor de gevaren van de dioxine-uitstoot bij verbranding van huishoudelijk en chemisch afval werden een protestthema. Allerlei kwalen werden in verband gebracht met, voor de leek, onbegrijpbare normen. Dioxine in de melk, in de voedselketen, zelfs in de geëxporteerde melk. Zo wordt bijgedragen tot de export van de eigen afvallellende. Iedereen schijnt momenteel wel akkoord te gaan over het gevaar van dioxines voor de volksgezondheid. Hoe men het probleem moet oplossen wordt niet eensgezind beantwoord.

Het storten van afval houdt voor de

Op de VU-Randdag, zaterdag jl. te Alseberg (Beersel), werd gepleit voor het „zo spoedig mogelijk inbedden van de Vlaamse Rand in een onafhankelijk Vlaanderen.” Vandaag ontbreken de wil, inzet en macht om de problemen in de Rand ten gronde aan te pakken.

◆ VU-RANDDAG ◆

Zo'n 200 VU-militanten namen in de voormiddag aan het colloquium 'Kies de kant van de Rand' deel. Ze konden reacties opwerpen en vragen stellen aan de panelleden *Heribert Korfmacher*, Duits inwoner van de Rand; *Wilfried Wouters*, bestuurslid Halle-Vilvoorde Comité; *Hoessein Boukhriss*, lid stuurgroep *De Randkrant* en *Marc Platel* van de VU-studiedienst. *Bruno Huyghebaert* van VRT-radionieuwsdienst modereerde. Hij diende regelmatig enkele praatgrage VU-mandatarissen tot de orde te roepen. Een ruime delegatie VU-parlementsleden was aanwezig. De VU-jongeren zorgden voor een ludieke actie.

FLOP

Herman Van Autgaerden, bestendig afgevaardigde van de provincie Vlaams-Brabant en bevoegd voor het beleid *Vlaams Karakter*, stond voor het inleidend referaat in. Van Autgaerden wees erop dat de provincie Vlaams-Brabant het instrument bij uitstek vormt om op het terrein voor de Vlaamse verankering in te staan. De gedeputeerde maakte een onderscheid tussen het Vlaams-Brabants taalbeleid strictu senso en het omkaderend beleid op diverse terreinen.

Van Autgaerden was niet mals voor de Vlaamse regering die te weinig inspanningen opbrengt om het Vlaams karakter van de Rand te bevorderen. „Indien de Vlaamse gemeenschap een echt onthaalen integratiebeleid wil voeren en van taalkennis een voorwaarde in het kader van de inburgering van migranten en anderstaligen maakt, moet absolute prioriteit gegeven worden aan de verdere uitbouw van het aanbod. Bovendien zal de uitgave van de meertalige brochures 'Welkom in Vlaanderen' voor nieuwkomers niet volstaan om anderstaligen aan te zetten bij de volgende gemeenteraadsverkiezingen voor Vlaamse lijsten te stemmen.”

De Vlaamse regering moet ook eindelijk werk maken van het ontwerp van woonruimdecree dat o.m. door *Etienne Van Vaerenbergh* (VU) in het Vlaams parlement werd ingediend en dat maatregelen voorstelt om het recht op wonen te verzekeren door een aantal voorrangregels in te voeren. De Vlaamse regering heeft via *Vlabinvest* gepoogd om de sociale verdringing in de Rand tegen te gaan. Van Autgaerden noemde *Vlabinvest* „één grote flop.” Hij droeg bovendien de Vlaamse regering op het Vlaams Stedelijk Gebied zo minimaal mogelijk af te bakken. „Alleen op deze wijze kan vermeden worden dat Vlaams-Brabant feitelijk bij Brussel zou worden aangesloten, alleen zo kunnen we de Rand Vlaams, groen en leefbaar houden.”

De VU, zo droeg Van Autgaerden op,

moet zich hardnekkig verzetten tegen de ongewenste tendens om Vlaamse en federale diensten die op Vlaams-Brabant gericht zijn in Brussel te centraliseren. De VU wil bovendien de faciliteiten afschaffen en het Franstalig faciliteitenonderwijs uitdoven.

HOESSEIN I

Aan Marc Platel vroeg moderator *Bruno Huyghebaert* of de afschaffing van de

faciliteiten een realistische eis is. Platel ging niet echt op deze vraag in, maar haalde zijn stokpaardje boven. „We zijn in 1963 en daarna gerold geweest. Bovendien heeft de Vlaamse regering al te lang gewacht om maatregelen tegen de verfransing in de Rand te nemen. We moeten beseffen dat de Franstaligen nooit van hun doelstellingen zullen afwijken. Ik pleit er overigens voor de strijd in Vlaams-Brabant niet los te koppelen van de strijd in Brussel.”

Gewezen VU-staatssecretaris *Vic Anciaux* sprak zich in dezelfde zin uit, want vroeg „geen muur te bouwen tussen Vlaams-Brabant en de Brusselse gemeenten.”

Wilfried Wouters gooide het over een andere boeg. Hij hekelde het Structuurplan Vlaanderen dat de Rand als een onderdeel van Brussel aanziet en dat „daarom als een geschenk aan de Franstaligen kan worden beschouwd. Zeg bovendien nooit de Rand tegen Vlaams-Brabant. En hoe wilt men dat Franstaligen hier Vlaams spreken? De Vlamingen doen het zelf niet en leveren daarmee dagelijks het bewijs dat ze in Groot Brussel wonen.”

Net als het publiek onderschreef *Hoessein Boukhriss* deze stelling. Hij zei alle begrip te hebben voor de bekommernissen van de Vlamingen in Brussel en Vlaams-Brabant. Voor *Boukhriss* is de Vlaamse strijd nagenoeg hetzelfde als de strijd voor meer toekenning van rechten aan allochtone minderheden. „Wij zien steeds meer in hoe belangrijk het is om Nederlands te kennen. Als ik anderen daartoe aanspoor, krijg ik dreigtelefoons van de Franstaligen. Ik wil evenwel opmerken dat er meer nodig is dan Nederlandse taalkennis om zich te kunnen integreren. Nederlandstaligen en inwijkelingen moeten elkaar waarderen en elkaar als bondgenoten beschouwen.”

De tussenkomst van *Boukhriss* werd fel gesmaakt door het publiek. Gewezen VU-senator *Walter Luyten* bombardeerde hem „voor de royalisten onder ons tot

P. Janssens

Koning Hoessein I.” Meteen ging *Luyten* de onafhankelijke toer op. „Slechts een onafhankelijke staat kan het probleem met de minderheden oplossen. Een gemeenschap: wat is dat? Dat wordt niet gerespecteerd.”

Van taalstrijd naar taalbeleid

DIT KAN NIET

Uit het inleidend referaat van *Van Autgaerden* en het aansluitend debat trok *Vlaams volksvertegenwoordiger Etienne Van Vaerenbergh* twee belangrijke besluiten. „Van de middelen die we voor-

handen hebben, wordt onvoldoende gebruik gemaakt om een volledig Nederlandstalig Vlaams-Brabant waar te maken. Bovendien wordt wat verworven is, te weinig in daden omgezet.”

Van Vaerenbergh richtte tevens de blik op de toekomst. „Nog altijd spelen sommigen met de onzalige idee dat minstens de Vlaamse Rand nog maar eens pasmunt kan zijn bij een nieuw Vlaams-Waals gesprek. Dit kan voor de VU niet. De zogenaamde faciliteitengemeenten zijn geen Brusselse gemeenten, geen Brusselse faciliteitengemeenten én geen faciliteitengemeenten. De Zes vormen de Vlaamse Rand. Vlaanderen kent alleen de Vlaamse Rand.”

(evdc)

P. Janssens

Tijdens de namiddag konden de deelnemers kiezen uit een zeer gevarieerd programma. Sommigen bezochten de papiermolen van Herisem,...

P. Janssens

...terwijl anderen een kijkje namen in de folterkamer van het slot van Beersel.

Het colloquium wist in de voormiddag 200 deelnemers te boeien.

7

W

De regionale VU-krant

In een flink uit de kluiten gewassen persmededeling hebben de VU-jongeren – bij monde van voorzitter *Kristin De Winter* – hun programma voor de komende maanden bekend gemaakt.

Van 24 augustus tot 26 augustus nodigt VUJO de jongerenorganisaties van de EVA-fractie uit voor een seminarie onder

VU-Scherpenheuvel-Zichem wil miljoenen besparen

De VU-afdeling van Scherpenheuvel-Zichem heeft een voorstel klaar dat de gemeente miljoenen kan doen besparen. Dit kan door wijzigingen door te voeren in het prestigeproject 'Keiberg'. Als de werken worden uitgevoerd zoals ze nu gepland zijn, dan wordt een wijziging van de huidige begroting haast onoverkomelijk en dat wil de lokale VU vermijden.

Zo moet het verkeersveilig maken van een straat of buurt niet noodzakelijk handenvol geld kosten. Een beetje gezond verstand en wat vakmanschap kan veel geld uitsparen. Zo is het bv. niet onmogelijk om middels een flinke pot verf en enkele mooie bloembakken in drukke straten een zgn. 'poorteffect' te scheppen met een asverschuiving tot gevolg. Het is algemeen geweten dat het versmallen van de rijweg één van de meest efficiënte methoden is om de zware voet van snelheidsduivels iets lichter te maken. „Het is een ingreep die door het gemeentepersoneel zelf kan worden uitgevoerd” weet *Robert Janssens*, de voorzitter van VU-Scherpenheuvel-Zichem. „Bovendien moet de nieuw aangelegde straat dan niet terug opgebroken worden.” Het uitgespaarde geld kan dan gebruikt worden om eindelijk riolering te leggen in het lager gelegen deel van de bewuste Lobbenstraat.

het motto 'De toekomst van een pacifistisch nationalisme en regionalisme in Europa'. Onder de speciale gasten zullen zich mensen uit Palestina, Israël, voormalig-Joegoslavië bevinden.

Na dit seminarie volgt de klassieke, maar daarom niet minder aanbevolen, *Vredesfietseling*. Dit jaar zullen de pedalen beproefd worden van 27 augustus tot 30 augustus. De fietstocht naar de IJzerbedevaart is aan zijn 22ste versie toe en zal vooral in het teken staan van de strijd tegen de Vlaamse hoogtechnologische ondernemingen die zonder schroom bekennen mee te werken aan de ontwikkeling van wapens.

Op 27 september 1998, op het VUJO-startweekend zal VUJO nagaan welke concrete invullingen de besluiten van het jongste ledencongres van de VU in Leuven al gekregen hebben. VUJO zal de verschillende fractieleiders, maar ook provincieraadsleden, burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden hier

ZWEMMEN IN HET GELD?

Ook de vernieuwingswerken aan de Zandstraat in Averbode kunnen volgens de plaatselijke VU uitgesteld worden. Dat bespaart de burgers liefst 37 miljoen fr. De VU-ploeg meent dat de beschadigingen aan het wegdek ook hier gemakkelijk hersteld kunnen worden door het personeel van de gemeente. „Er zijn meer dringende projecten, zoals in de Parkstraat. Daar is de nood aan een nieuw wegdek en aan riolering accuut. Twintig jonge gezinnen met kinderen zitten er al ruime tijd in de modder” aldus Janssens. Ook in de wijk 'De Witte Hoeve' is er meer dringende nood aan definitieve verkeersremmende maatregelen.

Een en ander mag er niet toe leiden dat de belastingvermindering van 21% in gevaar komt. Integendeel: de belastingen dienen ieder jaar verder degressief te verminderen. Iets wat in het besparend voorstel van de VU-Scherpenheuvel-Zichem zeker mogelijk blijft.

Janssens maakt zich tot slot ook zorgen over de vernieuwing van het gemeentelijk zwembad ten bedrage van 50 miljoen fr. Een mooie zaak, ware het niet dat er nu geen geld meer over is om het zwembad ook te bemannen met voldoende geschoold personeel. Daardoor is het zwembad maar enkele uren per week open.

Een lange zomer en een hete herfst

over ondervragen. Alle VUJO- en VU-leden krijgen de kans te interpellieren.

Op 24 oktober 1998 zal aan de VUB de tweede *Algemene Ledenvergadering* doorgaan vinden. Het thema dat dit keer de tongen los zal maken is 'Brussel'. Op deze ALV zal ook beslist worden of VUJO lid moet worden van de IFLRY, de internationale federatie van liberale en radicale jongeren.

Eind november van dit jaar zal VUJO opnieuw een praatessie houden, dit keer samen met de jongeren van D66, de 'Jonge Democraten'. De onderlinge con-

tacten zijn nu 10 jaar gaande en dat maakt dat het tijd is om de samenwerking te evalueren.

EN OOK NOG

Tijdens de voorstelling van de tekst vroeg VUJO aan de moederpartij ook (meer of opnieuw) oog te hebben voor thema's die de *VUJO-top* bijzonder nauw aan het hart liggen. Aan de VU-parlementsleden werd alvast een 'geheugensteuntje' gegeven. Zij zouden zeker oog moeten blijven hebben voor Brussel, het openbaar vervoer, het onderwijs, het jeugdrecht, het referen-

OOST-VLAANDEREN

Za. 6 juni SINT-GILLIS-WAAS: Uw belastingaangifte invullen? Tussen 14 en 15u. Info bij Romain De Grave, Eeckbergstraat 20, 9170 Sint-Gillis-Waas. Tel. 770.70.62.

Di. 16 juni NINOVE: VVVG-ledenvergadering. Om 14u.30 in Pallieter, Smid Lambrechtstraat te Outer. Met o.m. gesprek over relaxtechnieken.

Vr. 19 juni LEBBEKE: Guldenpenkaarting Belotten 1998. Vierdaagse prijskaarting met telkens 4.000 fr. vooruit + inleg + trofeeën. Vandaag in zaal Edelweiss, Jules De Buckstraat, Lebbeke. Inschrijven vanaf 19u., aanvang 20u. Inleg: 50 fr. per deelname. Org. i.s.m. VU-Lebbeke.

Vr. 19 juni GENT: IJzerbedevaart-avond. Sprekers zijn Carlos Van Louwe en Guido Moons. Moderator: Jos De Cock. Om 20u. in de polyvalente zaal van het dienstencentrum Gentbrugge, Braemkasteelstraat 45 te 9050 Gent-Gentbrugge. Toegang gratis. Org.: VOS-IJzerbedevaartwerkgroep Gentbrugge-Ledeberg.

Za. 20 juni GAVERE: 16de Zomerbarbecue. Vanaf 19u.30 in zaal Nova, Steenweg 82 te Asper. Aperitief, hapjes, scampi's, varkensham en dessert (600 fr. p.p.; -18j. 300 fr.). Inschrijven vóór 18/6 bij bestuursleden. Org.: VU-Gavere.

Vr. 26 juni LEBBEKE: Guldenpenkaarting Belotten 1998. Vierdaagse prijskaarting met telkens 4.000 fr. vooruit + inleg + trofeeën. Vandaag in Speedy Saloon, Brusselse Steenweg 310, Lebbeke. Inschrijven vanaf 19u., aanvang 20u. Inleg: 50 fr. per deelname. Org. i.s.m. VU-Lebbeke.

Za. 27 juni GENT: Dagreis naar Frans-Vlaanderen. Vertrek om 8u. stipt op de parking E17 Brusselseswg-Land van Rodelaan Gentbrugge, langs Poperinge, Boeschepe, Katsberg, Godewaartsvelde, Eecke naar Cassel. Eindstop te Steenvoorde. Te-

rug rond 21u. Deelname: 1.100 fr. (busreis, fooi, middagmaal, gids). Inschrijven en betalen vóór 18/6 bij Libert Robert (231.19.31), Ivan Cheysens (231.55.17) of Alfred Van Nevel (230.08.33). Org.: VOS-IJzerbedevaartwerkgroep Gentbrugge-Ledeberg.

Zo. 28 juni OUDENAARDE: Barbecue van VU-Oudenaarde. Vanaf 12u.30 in Dorshuis 'De Linde', Berchemweg 250 te Meldren. Deelname: 400 fr., kinderen tussen 6 en 12j.: 250 fr. Org.: VU-Oudenaarde i.s.m. Vlaamse Vriendenkring.

Zo. 28 juni MELLE: Braadspitfeest van Vrij Melle i.s.m. VU-Melle. In het Hoeveke, Potaardestraat te Gontrode. Aanvang 12u. Volw. 400 fr., -12j. 200 fr. Inschrijvingen: 09/252.30.23.

Vr. 3 juli LEBBEKE: Guldenpenkaarting Belotten 1998. Vierdaagse prijskaarting met telkens 4.000 fr. vooruit + inleg + trofeeën. Vandaag in zaal Gildenhuis, Aalsterse straat 135 te Wieze. Inschrijven vanaf 19u., aanvang 20u. Inleg: 50 fr. per deelname. Org. i.s.m. VU-Lebbeke.

Vr. 10 juli GENT: 11 juli-viering van VVVG-Gent. Om 15u. in zaal Reynaert, Reynaertstraat. Gast spreker: Koen Baert. M.m.v. Rony Ranke en Emiel Hullebroeck. Gratis toegang. Ruime parking. Info: Robert De Geyter, 09/225.09.42.

WEST-VLAANDEREN

Vr. 5 juni BRUGGE: Kwisavond 'Wisselbeker Erepreis Jean-Marie Bogaert'. Om 19u.30 in de Schippersschool, Komvest te Brugge. Ploegen van 3, 300 fr. per ploeg. Iedereen krijgt prijs. Inschrijven bij Joël Boussemaere (050/35.66.87 of 41.84.30 - kantoor) of Hilde Jaques (050/33.80.53 of 02/219.49.30 - kantoor). Org.: Vlaams Forum vzw.

Ma. 8 juni ROESELARE: „De waarden die dreigen verloren te gaan” door e.h. Cools. Om 14u.30 in het parochiaal centrum, Kattenstraat. Org.: Vlaamse Seniorenclub VVVG-Roeselare.

Wo. 10 juni BRUGGE: Zich ziek lachen is gezond. Voordracht door Firmin Debussere. Om 15u. in de Magdalenazaal, Violierstraat 7. Deuren om 14u. Na de voordracht is er koffietafel voor wie dit wenst. Org.: VVVG-Brugge-Zuid.

Vr. 12 juni DEERLIJK: Jaarlijkse herdenking René De Clercq. Om 18u.30 stipt aan de kerk St.-Columba. Toespraak door mr. E. Vandommele. Bloemenhulde. Info: 056/71.76.41 of 71.47.68.

Za. 13 juni IEPER: Dagreis naar Frans-Vlaanderen. Met bezoek aan La Coupole, Montreuil sur Mer en nog veel meer,

dum, de gelijke kansen, de depolitiserings, het sluitingsuur, het basisinkomen en – geen nood, ze waren het niet vergeten – de softdrugs.

Kristin Dewinter gaf ook te kennen geen moeilijkheden te voorzien bij het 'convergeren' van het VU-programma met dat van ID21: „De VU heeft gedurfd en is zelf aan de slag gegaan. Voor VUJO moet iedereen in de VU zich dan ook maximaal blijven inzetten opdat een Vlaams en progressief beleid mogelijk wordt. Dat kan de partij door het eigen programma overtuigd en duidelijk te blijven uitdragen,

door te evalueren wat ze zelf kan evalueren: het eigen handelen. Dat kan de partij eveneens door zich verder met de tot nu toe betoonde zin voor samenwerking, zonder inmenging, op te stellen tegenover ID21.

Wij hebben dus hoge verwachtingen ten aanzien van het inzicht van de arrondissementale besturen en de parlementsliden. De partij moet blijven durven. Enige andere houding kan van Durvers die Nu Doorduwen niet worden verwacht.” Waarvan akte.

(gv)

LIMBURG

Za. 13 Juni GENK: 10de Groot Tuinfeest met braai, Limburgse vlaai met koffie, samenzang met Scheldekoor en Stonne Wauters, en de Blaaskapel Original Flämische Musikanten uit Eigenbilzen. Vanaf 14u.30 in De Slagmolen. Vooraf inschrijven (450 fr.) bij bestuursleden of op rek. 334-0136262-23 van SMF-Limburg. Ook niet-leden zijn welkom. Org.: SMF-Limburg.

Za. 11 Juli VOEREN: 11-juliviering. Naar goede jaarlijkse gewoonte zal de Vlaamse feestdag in Voeren aangevat worden met een gezonde wandeling, waarna de verloren calorieën terug opgehaald kunnen worden bij een al even gezond braadfeest. Meer info volgt. Of ook J.M.Happart weer voor wat verstrooiing zal zorgen is voorlopig ook nog niet geweten.

ANTWERPEN

Zo. 7 Juni MECHELEN: Tuinfeest van VU-arr. Mechelen. Doorlopend van 12u.30 tot 19u. in de Sportschuur, 't Sportcentrum, Heistsebaan, Berlaar-Heikant. 150 fr. per portie (1 stuk vlees, groentenbord, sauzen en broodjes). Keuze uit: saté, hamburgers, worst, gemarineerde kipfilet en haring. Inschrijven bij Sandra Van Opstal (arr. secr.) 03/488.26.88. Groene omgeving, speeltuinen, wandelmogelijkheden.

Wo. 17 Juni BERCHEM: Stadwandeling met FVV-Berchem. Samenkomst om 18u.50 aan de Waterpoort, Waalse Kaai. Vertrek 19u. stipt! Bijdrage 100 fr.p.p. Max. 25 personen!

Za. 20 Juni ANTWERPEN: Tweede Zomer-Barbecue. Om 19u. in het Fort van Merkssem, Fortsteenweg (zijstraat Bredabaan). Deelname: 500 fr. p.p. Inschrijven graag vóór 15/6 bij M. De Coninck, 03/322.08.06. Org.: VU-Groot-Antwerpen.

Wo. 24 Juni TURNHOUT: Lionel Vandenberghe over „De toekomst van de Vlaamse beweging – Heeft de Vlaamse beweging nog toekomst?”. Om 20u. in De Warande, Keldercafé. Org.: Vlaamse Kring Turnhout i.s.m. VCLD.

Za. 27 Juni BORNEM: Vlaamse Kring Bornem-Mariekerke neemt deel aan het 21ste Vis- en Folklorefestival te Mariekerke a/d Schelde. Stand is opgezet in de Omgangstraat 24-26, met visdelicatessen aan democratische prijzen! Ook op zondag 28 juni.

Zo. 5 Juli ANTWERPEN: Zingende boot. Gezinsuitstap in het kader van Vlaanderen-Europa 2002. Van 14 tot 18u. op het Albertkanaal. Samenzang o.l.v. Gust Teugels. Info en org.: FVV-Nationaal, Bennessteeg 2, 9000 Gent, 09/223.38.83, fax 09/224.44.81.

VLAAMS-BRABANT

Vr. 6 Juni SCHERPENHEUVEL-ZICHEM: Openbare gemeenteraad. Om 20u.30 in het stadhuis. Info: R. Janssens 013/78.19.21.

Za. 6 Juni MEISE: VU-eetfeest van 18u. in Sport- en Recreatiecentrum, Nieuwelaan (zwembad) te 1860 Meise. Ook op 7/6 van 11u.30 tot 15u. Org.: VU-Meise-Wolvertem-Oppem.

Zo. 14 Juni TIENEN: Praatwandeling (9km) doorheen Hoegaardse holle wegen. Vertrek aan restaurant „De Carroussel” om 13u.30. Wie 9 km teveel vindt kan om 17u. in vermeld restaurant de wandelaars vervoegen voor koude schotel (200 fr.). Org.: VU-Tienen.

wereld de burgerlijke inspecties gehouden worden. De wereldwijde campagne 'Abolition Days' vraagt mensen dit jaar

Neen aan de kernwapens

Een eerste keer wordt verzameld op 10, 11 en 12 juni in Brussel tijdens een bijeenkomst van de NAVO-Defensie-ministers. Van 3 tot 11 juli zullen activisten bijeenkomen in Brussel voor een vredeskamp gevolgd door een actie aan het NAVO-hoofdkwartier op 8 juli. Van 12 juli tot 9 augustus van dit jaar zal de internationale voettocht 'Walk for Nuclear Disarmament' doorgang vinden. De tocht vertrekt aan het NAVO-hoofdkwartier in Evere en eindigt een kleine maand later in het Schotse Faslane alwaar een basis van nucleaire onderzeeërs is gevestigd. Op 1 oktober zullen her en der in de

op om mee te doen aan zgn. 'burgerlijke inspecties' op 'plaatsen van nucleaire misdaad'. Die inspecties komen erop neer dat protesterende burgers eens op eigen houtje een kijkje gaan nemen op plaatsen waar zich kernwapens bevinden. 'Als Irak gecontroleerd moet worden, waarom dan niet ook een grondige controle naast de eigen deur?' is de redenering achter deze burgerlijke inspecties. De acties zijn gewelddoos.

☞ Voor meer info: Voor Moeder Aarde, Gewad 15, 9000 Gent, tel. 09/233.49.24, fax 09/233.73.02, E-mail: nwad@motherearth.org

Gastgezinnen halen de wereld in huis

Van 13 tot en met 19 augustus organiseert het Edegems Volkskunstkomitee het 23ste Internationaal Folklorefestival van Edegem. Zeven dagen van onvergetelijke zang, dans en muziek in en rond de prachtige tuinen van het Hof ter Linden in Edegem-centrum. Er is weer een boeiende en gevarieerde mix van culturen met vaste groepen uit Brazilië, Finland, Guinea, Bulgarije en Colombia.

Typisch voor het festival in Edegem is de uitzonderlijke familiale sfeer. Een 200-tal gasten zullen weer vele Vlaamse gastgezinnen niet onberoerd laten met hun vriendschap en warmte. Een warmte die nog lang na zal zinderen!

Het EVK zoekt nog gastgezinnen die dat warme gevoel van 'gastgezin zijn' willen ervaren en die 1 of meerdere gasten gedurende 7 dagen een thuis willen geven.

Wordt gastgezin en de wereld komt naar u toe!

Alle gastgezinnen krijgen ook de unieke kans om de 6 voorstellingen in de festivalhal en op de festivalweide gratis bij te

wonen! Dit aanbod geldt voor alle inwonenden van het gastgezin!

☞ Spreekt het festival u aan en wilt u graag gastgezin zijn? Bel dan naar Els Van Herck (03/899.42.74) of naar het secretariaat van het Edegems Volkskunstkomitee (03/457.04.10). Daar kan u ook terecht voor meer info over het festival.

FVV-fax

Het FVV laat weten dat het secretariaat een nieuw faxnummer heeft en wel de klinkende cijfercombinatie **09/224.44.81**.

Wie het FVV telefonisch wil bereiken kan dat op het telefoonnummer 09/223.38.83. Na 17u. kan u een boodschap inspreken op het antwoordapparaat.

Jef Van Extergem: tijdgenoten

Op zaterdag 6 juni a.s. zal er in het *Het Vredeshuis*, St.-Margrietstraat 9 te 9000 Gent om 14u. een colloquium gehouden worden naar aanleiding van de voorstelling van de publicatie 'Jef Van Extergem: medestanders, tegenstanders?' en de tentoonstelling 'Jef Van Extergem en zijn tijd'. Onder de sprekers o.a. Joost Vandommele, Erik Defoort, Maurits Coppieters, Marc Reynebeau, dr. Jan Willem Stutje en prof. dr. Frans-Jos Verdoodt. Deelname aan het colloquium is gratis, de deelnemers kunnen het boek aankopen tegen een verminderde prijs. In het weekeinde van 6 en 7 juni is de tentoonstelling over deze boeiende figuur uit de Vlaamse beweging overigens ter plaatse te bezichtigen.

☞ *Meer info en inschrijvingen:*
tel. 09/225.38.53.

ZAKENKANTOOR MARTENS-DE-KEGEL N.V.

BRUSSELSTRAAT 61
9400 NINOVE
Tel.: 054/33.43.47

GELDPLAATSINGEN
LENINGEN
VERZEKERINGEN

Brood- en banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2070 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

SPECIALITEIT
VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK

Kostuums naar maat

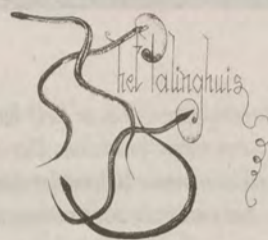
Tel.: 03/231.35.83

Wenst U meer informatie over de
advertentiemogelijkheden
in WIJ?

Bel dan vandaag nog naar

Els Decoster

op het nummer 02/481.78.59

*De familiezaak met traditie
sedert 1910
Marleen en Annemie Pauwels
Cude Brugstraat 16
9200 (Schoonaarde) Dendermonde
Tel. 052/42.32.46*

Afhalen van palinggerechten mogelijk

Openingsuren: van maandag tot en met donderdag:
12 uur tot 14.30 uur - 18 uur tot 21.30 uur
Zaterdag: 18 uur tot 22 uur
Zondag: 12 uur 21.30 uur
Verlofperiode: de maand december

Fietsen in groen Brussel

Pro velo gidst al enige jaren fietstochten in Brussel en omgeving. In een rustig tempo verkennen de deelnemers onder begeleiding van een gids de hoofdstad. Rustige straten, mooie parken, knappe gebouwen, onverwachte hoekjes, typische cafeetjes, kortom groen en geschiedenis, heden en verleden staan op het programma. Een fietsende kijk op de stad.

Deze zomer heeft de vereniging nog 2 tochten op het programma staan, die alle twee worden afgelegd in een rustig tempo.

Wie in Brussel groen zegt, denkt aan het Zoniënwood. De tocht 'Groene Mysterie' op **zondag 7 juni a.s.** toont dat Brussel buiten het Zoniënwood ook heel wat groen in petto heeft. Meer zelfs, die groene plekken in het Noorden van Brussel zijn vaak heel wat gevarieerder dan het grote, maar ietwat monotone Zoniënwood. We vertrekken in vol stadscentrum en fietsen geleidelijk naar de

rand van de stad. De prestigieuze abdijen van Vorst en Terkameren vormen de ruggengraat van de verrassende tocht 'Kastelen en abdijen' **op zondag 21 juni a.s.** in het zuidoosten van Brussel. Over de tweede Brusselse stadswal met de kasteelachtige Hallepoort en de negentiende-eeuwse gemeente Sint-Gillis fietsen de deelnemers naar de machtige parken van Vorst en Duden. Langs Vorst-nationaal dalen ze af naar de abdij van Vorst aan de Zenne. Een omweg langs de uitgestrekte gemeente Ukkel leidt naar de abdij Terkameren en zo via de Vijvers van Elsene terug naar het vertrekpunt.

☞ *Meer info: Pro Velo, Ernest Solvaystraat 32a, 1050 Elsene, tel. 02/502.73.55, fax 02/502.86.41. Prijs gids: 300 fr. Fiets kan gehuurd worden aan 200 fr. De tochten duren een goede 3u.30, met een koffiepauze van een half uur in een café. Reserveren verplicht. Vertrek bij Pro Velo.*

VLAAMS-NATIONAAL
WEEKBLAD

Een uitgave van het
Vlaams Pers-, Radio- en
TV-instituut v.z.w.

Hoofdredacteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren:
Eric Van de Castele
Geert Vranken

Secretariaat:
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van
abbonementen en redactie
op rekeningnummer
435-0272161-59 van WIJ,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel.
Tel. 02/219.49.30
Fax 02/219.97.25
E-mail
redactie@vpri.be
Jaarabbonement 1.800 fr.
Los nummer 35 fr.
Dit nummer werd dinsdag
j. l. om 14 u. afgesloten.

**Verantwoordelijk
uitgever:**
Bert Anciaux
Barrikadenplein 12
1000 Brussel

Reclameregie:
Decom
Gossetlaan 30
1702 Groot-Bijgaarden
Tel. 02/481.78.59
Fax. 02/481.78.82

DEZE WEEK IN KNACK

<http://www.knack.be>

SPORT

DE BAZEN VAN HET VOETBAL

De Wereldbeker '98 wordt ingezet met de verkiezing van een nieuwe voorzitter van de wereldvoetbalbond Fifa. Wie volgt

Joao Havelange op? Het wordt een gevecht op het scherp van de snoe tussen Josef Blatter en Lennart Johansson. Met welke slinkse manoeuvres hebben ze bondgenoten geronseld? En hoe hebben ze onderweg vijanden gemaakt? Welke rol spelen Havelange, Platini, Beckenbauer, Pele en Michel D'Hooghe in deze strijd? "De vijand van mijn vijand is automatisch mijn vriend." De match om de macht: een blik achter de schermen.

SOFTWARE

TUMULT ROND WINDOWS 98

De komst van Windows 98 veroorzaakt opwinding. Dat heeft minstens evenveel te maken met het proces dat de Amerikaanse staat inspant tegen het Microsoft van Bill Gates, als met het product zelf. Robert Fransen, product manager voor Windows 98 in de Benelux, stelt Windows 98 voor en verdedigt zich tegen de aanvallen van de concurrentie. "Als je groot bent, val je op. Ik vergelijk dat met een tv-ster, die niet meer rustig kan gaan winkelen omdat hij voortdurend wordt aangeklampt." Over oorlogen, evoluties en revoluties in de softwarewereld: een gesprek.

MILIEU

BERICHT UIT HET GROTE BERENBOS

Houtbedrijven slaan prachtige valleien in het Canadese regenwoud kaal. Greenpeace luidt de alarmklok: "De zalmen, de beren en de wolven zullen verdwijnen." Maar de Canadese overheid roept Greenpeace uit tot een vijand van de staat. Knack ging ter plekke kijken, zag grizzlyberen, otters en zeehonden, maar ook bulldozers, weggeblazen rotsen, afgezaagde bomen en bordjes met "Opgepast: dynamiet." "Dit woud is tienduizend jaar oud en nu maakt de industrie vijfjarenplannen om het te vernielen." Het Grote Berenbos: een reportage.

WEEKEND KNACK: GIDS VOOR DE ZOMERFESTIVALS + DE CASANOVA IN BOB DE MOOR + VROUWEN EN ALCOHOLISME

De kans is groot dat België geen wereldkampioen wordt. Georges Leekens hoeft zich echt niet druk te maken. Niemand verwacht wonderen van zijn Rode Duivels. Maar een uitschakeling in de eerste ronde zou wel als een complete mislukking beschouwd worden. 'Mislukken' stond alvast niet in het woordenboek van Pele, de grootste aller tijden.

◆ SPORT ◆

VZM

De Rode Duivels werden weer eens door het lot verwend. Toegegeven, Nederland zal vermoedelijk een maatje te groot zijn maar veel zwakkere tegenstanders dan Mexico en Zuid-Korea staan er in Frankrijk niet aan de aftrap. Dat is gewoon de realiteit. Vluchten kan dus niet meer. Georges Leekens heeft het zich bovendien niet gemakkelijk gemaakt. Hij is gezwich voor de druk en heeft Enzo Scifo toch in zijn keurgroep opgenomen. Als daar maar geen vodden van komen. Want een wedstrijd verliezen met Scifo op de bank staat gegarandeerd gelijk met een opstand van de Waalse pers en in dit land weet iedereen wat dit betekent. We krijgen dus vermoedelijk 'Belgische' toestanden.

Om eerlijk te zijn: we liggen niet wakker van wie wereldkampioen wordt. We vragen ons wel af 'hoe' men wereldkampioen zal worden, t.z. met welk soort voetbal. De scheidsrechters kunnen die vraag helpen beantwoorden. Door van de eerste tot de laatste minuut streng te fluiten, door het talent en de bedrevenheid maximale bescherming te waarborgen. Op het wereldkampioenschap wordt de temperatuur van het voetbal opgemeten. Er worden ook lijnen uitgezet naar de toekomst toe. Voetbal was ongetwijfeld dé sport van de twintigste eeuw. Het is verre van zeker of dit nog lang zo blijft. En dat ondanks het gegeven

dat er nooit meer geld in het wereldje omging en dat er nooit meer camera's op het spel en alles wat daarrond gebeurt gericht werden. Michel Platini, de directeur van 'la coupe du monde', pleit al lang voor een terugkeer naar de basis, naar de techniek. Voetbal als vorm van kunst. Voetbal dat ontplooiingskansen biedt aan de grootste talenten. Moge hij gehoord worden. In dat geval heeft voetbal zeker nog een toekomst.

had gescoord aan de lopende band. Het thuisland werd naar de finale geschreeuwd, bejubeld en gezonden door het enthousiaste publiek. Maar tegen Brazilië was gewoon geen kruid gewassen. Individueel en collectief brio. Balgouchelaars met discipline. Spelers die zoveel overschot aan talent bezaten dat ze zelfs geen fouten hoefden te maken. Ze scoorden enkel mooie doelpunten uit uitgepeelde kansen. Europa wist niet wat het

Het WK: van nu en toen

KIND VAN DE VOETBALGODEN

Grote individualiteiten hebben de wereldkampioenschappen ingekleurd, hebben ze vorm en inhoud gegeven.

Er bestaat voor ons geen twijfel over wie de grootste was: Pele. Edson Arantes do Nascimento was een kind van de voetbalgoden. Hij speelde 1.364 wedstrijden en maakte 1.283 goals. In 92 interlands scoorde hij 77 keer. Hij werd een wereldster op zijn zeventiende. Zo oud was hij toen hij met Brazilië in 1958 voor het eerst wereldkampioen werd. Het was een geweldig wereldkampioenschap geweest in Zweden. De Fransman Just Fontaine

overkwam. Het keek zich blind op die tengere zwarte spits van zeventien die de bal streelde, liefkoosde en volkomen ondergeschikt maakte aan zijn ingevingen. Pele deed wat hij wilde. Hij kon alles. Dribbelen, koppen, schieten met links en rechts, lopen versnellen. Zijn overzicht en zijn creatief vermogen waren allesoverheersend. Hij vertoonde zijn kunsten in dienst van de ploeg. Al zijn acties waren spontaan doelgericht. Alles ging vanzelf, leek doodeenvoudig. Driemaal werd hij wereldkampioen. In Chili had men het reeds op zijn onderste ledematen gemunt, maar Brazilië bleef desondanks overeind.

Nog vier jaar later, in Engeland, liep het minder goed af. Pele werd gewoon van het veld getrap, gestampt zouden we moeten schrijven, en Brazilië ging mee ten onder. In 1970 beleefde Pele zijn laatste grote triomf. In Mexico werd Italië in de finale gek getikt. Misschien stond toen het beste elftal ooit in het veld. Pele, Jairzinho, Tostao. Voetballiefhebbers dromen er nog van.

In zijn land werd en wordt Pele aanbeden. Net als zoveel andere Braziliaanse topvoetballers groeide Pele op in armoede. Voetbal maakte van hem een mens, een rijke burger en ... een minister van de sport. In welke functie Pele ook door het leven stapt, altijd blijft hij dezelfde minzame man. Hij werd geboren als een voetbalgod, maar gedroeg zich altijd als een gewoon mens. Hij nadert stilaan de zestig maar nog steeds oogt hij jong en veerkrachtig. Pele liet en laat niemand onberoerd.

Olympus

Pele speelde 1.364 wedstrijden en maakte 1.283 goals. In 92 interlands scoorde hij 77 keer.

11

De schaamte voorbij

Anderlecht wordt bestuurd door mensen die geen schaamte kennen, die alle gevoel voor redelijkheid hebben opgegeven. Zoals mocht worden verwacht maakte de Zwitserse sportrechtbank de Europese schorsing van Sporting ongedaan. Reglementen zijn reglementen en zij moeten worden nageleefd. In de omkoopaffaire was de verjaring ingetreden. Tot begrijpelijke spijt van de UEFA die voor de gelegenheid zijn eigen wetgeving de nek probeerde om te wringen. Het was voor de advocaten een koud kunstje om dit te bewijzen.

Maar uit een en ander afleiden dat voorzitter Vanden Stock daarmee in ere wordt hersteld is een kwade grap die ofwel op de lachspieren werkt of ergernis opwekt. De rechtbank heeft zich enkel uitgesproken over de gevolgd procedure en niet over de feiten. Integendeel. Eigenlijk heeft ze laten verstaan dat er wel degelijk poep aan de knikker was door op te roepen de strijd tegen de corruptie onverminderd voort te zetten.

De reputatie van Anderlecht kan spijtig genoeg niet meer gezuiverd worden. De feiten zijn bewezen. Mensen met zelfrespect en met oog voor het clubbelang

M. Herremans

zouden de voor de hand liggende conclusies hebben getrokken en zouden zijn opgestapt. Vandaag heeft het clubbestuur geen gezag meer. Er wordt nog nauwelijks naar geluisterd. Het is zeer de vraag hoe het verder moet met 's lands voetbal trots. Al is dit laatste vermoedelijk voltooid verleden tijd. Jammer maar helaas. Wij begrijpen ook de drukte niet die alsnog werd verkocht rond de uiteindelijke kwalificatie van Sporting voor de voorronde van de Uefacup. Waarom zou dit een stimulans zijn voor het Belgische voetbal? De kwalificatie wordt verdiend op het veld, met eerbare middelen. Indien Harrelbeke had mogen deelnemen zou ons voetbal daar niet noodzakelijk slechter van geworden zijn. Die mensen hebben met oneindig minder middelen bijna evenveel bereikt als 'de rijkste' club van dit land.

Olympus

De 'zevende' hemel

De Europacup I staat weer op zijn plaats. In de trofeeenzaal van de Koninklijke uit Madrid, van Real. Tenminste, dat vinden de Castillanen. Ruim dertig jaar na de gouden generatie van Di Stefano, Gento, Kopa, Puskas, Santamaria ... werd opnieuw aangeknoopt met de traditie die wil dat Real de beste ploeg van Europa is. Alles is relatief natuurlijk en niemand zal ons tegenspreken wanneer we stellen dat Juventus zeker niet onderlag bij de Koninklijke, maar om puur emotionele redenen gunden we de Spanjaarden hun succes.

Real, dat het Europees voetbal eind jaren vijftig begon zestig met nooit geëvenaard meesterschap en brio domineerde en zesmaal de Europabeker voor Landskampioenen won, beleeft moeilijke tijden. Eigenlijk is de club failliet, zijn de schulden onoverzichtelijk groot. Maar het is natuurlijk ondenkbaar dat Spanje de tempel laat instorten. Real moet een topclub blijven, een tegengewicht voor Barcelona en Catalonië, voor Bilbao en Baskenland. Real is het oude, historische Spanje. L'Espagne profonde zouden de Fransen zeggen. Niet dat de voetballers in kwestie daar veel om geven. Het zal hun een zorg wezen. Hun betrokkenheid reikt niet verder dan hun bankrekening. Al was het duidelijk dat na het succes in Amsterdam veel frustraties hun

uitlaatklep hadden gevonden. Die zevende beker, ruim dertig jaar later, maakte van een mislukte seizoen een droomjaar. In Spanje was Real immers pas vierde geëindigd. Dat is verwonderlijk maar ook weer niet. Wie op zaterdag geregeld naar de rechtstreekse uitzendingen van de Spaanse televisie kijkt weet dat de Spaanse competitie op hoog niveau draait en dat in het Spanje van de vele regio's Madrid vijand nummer 1 is. Winnen tegen Real maakt een gans seizoen goed. Daarom moeten de Spelers van Jupp Heynckes in alle omstandigheden tot op hun tandvlees gaan. Er bestaan voor Real in Spanje geen gemakkelijke wedstrijden.

Europees kampioen worden is één, Europees kampioen blijven is een ander verhaal. Juventus, nochtans een machtige vereniging die koopt wie het wil, waar het wil en wanneer het wil, verloor zijn tweede finale op rij. Een vaststelling met betekenis. De internationale voetbaltop ligt dicht bij mekaar, winst en verlies zijn afhankelijk van één gemiste of benutte kans. Aan de top is het drummen. Volgend seizoen spelen drie Spaanse clubs in de Champions League. Barcelona, Bilbao en Real. Dat wordt een competitie binnen de competitie. Het Spaanse gevoel zal ver te zoeken zijn.

Olympus

De folkgroep 'Poitin' uit Brugge brengt o.a. volksdansen uit de 17de eeuw.

Sedert enkele jaren krijgen folk en volksmuziek weer de aandacht van het grote publiek. Daarbij waren het succes van Rai en optredens van onder meer *Amina* op het

Eurosongfestival '95 doorslaggevend. Dé folkplaat van dit voorjaar is ongetwijfeld 'The keys of the cellar' van de zeskoppige groep *Poitin*. Aangevuld door drie gastmusici stelt deze tweede CD een kleurrijk palet voor van wat een dergelijke groep op de planken brengt, en dit in een vlekkeloze eigen productie.

Voetstappen. Een krakende deur. Een Schots-klinkende stem die het over *hornpipes* en de heuvels heeft. Een gitaar zet in, even later bijgetreden door mandoline en een duo violen, in een opgewekte suite. Volgt een met typisch Schots accent gezongen „Chairlie...”, over pap en whisky, waarna twee vrouwenstemmen inpikken met de mooie ballade 'Bonny Portmore'. Over een heilige eik die symbool is van de verdwenen bossen in Ierland en Schotland. Het is een nummer

12

Ook Vlaanderen heeft folk-kwaliteit in huis. 'Poitin', een groep uit het Brugse, is maar één van de voorbeelden. Een eigen folk-collectie aanleggen hoeft dan weer niet heel erg duur te zijn.

◆ CULTUUR ◆

dat sfeervol door *Sara Lauwereins* op cello wordt omlijst en tweestemmig wordt ingezongen door *Barbara Wille* en *Tine Vandaele*, die ook de violen bespelen.

Poitin is een groep van bij ons die in '92 in het Brugse werd opgericht door Robert Minnebo, die de bodhran, gitaren en ook zang voor zijn rekening neemt. In '94 nam de groep de plaats 'A drop of Cratur' op, waarmee ze even later een grote kans kregen op de *Gentse Fieste*. In '97 werden ze terug gevraagd, waarna eveneens de *Oostendse Paulusfeesten* en *Folk Dadizele*

naar een Waterloo bij valavond, omringd door gierende winden.

'Key 2' is dan weer een briljante gitaarcompositie met afwisselend akoestische en lichtvoetige jazzingrediënten, meestal dé volgende stap van de gitaarfreak. De liederen 'Carnlough Bay', een lovesong van de kust van Ulster (bij Belfast) en de tweestemmige Engelse ballades 'Ride on' en het speelse 'Three drunken maidens' zijn de mooiste nummers van deze plaat. Ze zullen de luisteraar ongetwijfeld het meest aanspreken. Tussendoor alweer een instrumentale

ye over...'. Kortom een brede waaier aan mogelijkheden en muzikale stijlen die Poitin uit het soms al te strakke keurslijf haalt van de traditionele folk- en volksmuziek. En toch verwachten wij van hun derde keer (CD) een definitieve keuze waarbij de groep herkenbaar naar voren treedt. Wij kijken hoe dan ook uit naar hun optredens op de zomerfestivals '98!

CELTIC COLLECTION

Voor een hernieuwde kennismaking met Keltische muziek is er een driedelige CD-box uit, een uitgave van *Master Tone & Music*, en verdeeld door de Nederlandse *Kruidvat*-winkels. Hiervan kan u niet verwachten de bekende originele opnamen op de kop te kunnen tikken, maar de inleidende ballade 'Limerick, you're a lady' van *Susan Mc Cann* en 'Teddy O'Neill' van *Bridie Gallagher* mogen er zijn. Van de *Dubliners* vindt u o.m. het live-opgenomen 'Whiskey in the jar' en een gevoelvol 'Molly Malone', van *Paddy O'Connor* zijn er 'Lord of the dance' en het ritmische 'Siamsa'.

Rince pakt tussendoor uit met enkele luchtige jigs en ook op de twee andere schijfjes zijn ze present met jigs en reels. Verder vindt u naast voornoemde een wat country-getinte *Margo* met 'Three leaf shamrock', een mooie trage wals, en de *Shannon Singers* met hun 'The old house' in zelfde stijl. Ook de minder gekende *Sean O'Se*, *John Kerr* en *Ian Corrigan* krijgen - terecht - een platenkans.

Deze platen doos doet sterk denken aan het initiatief dat *Herman Dewit* van 't *Kliekske* samen met *Dranouter Folk* rond de jaarwisseling opzette om eigen volksmuziek te promoten. Hier zijn de *Dubliners* en *Paddy* de lokvogels die minder bekende goden uit de Schotse pubs en Ierse bruine cafés de platenkans van hun leven geven om eventueel een stap te zetten over het Kanaal. Een plaat die minder geschikt is voor kenners en puristen, wel voer voor liefhebbers van minder gekend talent. Voor je lieve centen zijn deze driemaal twintig opnamen de moeite waard, al was het maar om je wijnavond of volgende barbecue sfeervol op te luisteren.

Alvast noteren: het jaarlijkse *Brosella Folk- en Jazzfestival* dat in het Groentheater in de schaduw van het Atomium doorgaat is op zaterdag 11 en zondag 12 juli. Alweer gratis mee te maken, en dit dank zij de mede-sponsoring van *Radio 1* de *ASLK* en de *11-daagse Vlaanderen-Europa 2002!*

Sergius

☞ *Contactadres Poitin: Oost Gistelhof 18 te 8000 Brugge. Tel. 050/34.35.49 of 050/33.42.81.*

Een palet Keltische volksmuziek

op het lijstje stonden en ze ook bij onze zuiderburen voor concerten werden uitgenodigd.

De basis van hun repertoire is een dikke map partituren met volksmuziek met daarin o.a. volksdansen uit de 17de eeuw. En deze vinden de liefhebbers dan ook op deze plaat in o.m. een zevendelige suite. Waarna het wat Renaissance-achtige 'March of the King' doet wegdromen

suite waarbij voormelde instrumenten om beurt in gigs en reels de pan uitswingen. Afsluiters zijn een leuke jig van voormalig lid *Raf Goethals* en een verrassende musettewals op accordeon door *Kathelijne Janssens*, bijgetreden door de mandoline, banjo, harp en gitaren van respectievelijk *Johan Knockaert*, *René Van Mol* en *Robert Minnebo*. Plus een pittig stroofoefje van het traditionele 'Come

Opgraven in Sint-Katelijne-Waver

Deze zomer zal voor de derde keer een opgravingskamp voor jongeren gehouden worden in de voormalige abdij Roosendael. Onder leiding van een deskundig archeoloog kan er van 27 juli a.s. tot 2 augustus en van 2 augustus tot 7 augustus 1998 (of doorlopend) naar hartelust gegraven worden.

VAN VROEGER ...

De geschiedenis van de abdij gaat terug tot het eerste kwart van de 13de eeuw. Door aan te sluiten bij de orde van Cîteaux koos de gemeenschap (van vrouwen) voor een contemplatieve regel om zo een streng afgescheiden kloosterslot te worden. Onder de hoge bescherming van de Mechelse familie Berthout won de abdij snel aan belang en breidde gestadig uit tot de rampzalige 16de eeuw. Tijdens de Beeldenstorm en godsdienstoorlogen werd Roosendael zwaar geteisterd. In 1579 vluchtten de zusters naar Duitsland om pas in 1660 naar hun (nieuw) klooster terug te keren. Onder Maria Theresia (1740-1780) bereikte de abdij haar hoogtepunt van luister met de bouw van een monumentale toegangspoort en een indrukwekkend koetshuis. In 1795 werd het domein verbeurd verklaard door de Franse bezetter en in 1797 werden de zusters verdreven. Alles

werd openbaar verkocht. Koper was de familie De Meulenaer die de meeste gebouwen liet slopen. De linkervleugel van het voormalige abdissekwartier werd rond 1840 tot hofwoning verbouwd. In 1914 werd het kasteel totaal verwoest en als ruïne achtergelaten.

Het is deze ruïne die de achtergrond is van drie zomerkampen voor jongeren. In functie van de algemene herwaardering van het voormalige kloosterdomein is het de bedoeling de ruïne een nieuwe functie toe

te kennen. Hiervan wordt handig gebruik gemaakt om het gebouw archeologisch en historisch te onderzoeken. Zo is momenteel de helft van het gebouw vrijgelegd en dit stuk kan door het publiek reeds bezocht worden. Zo kan kennis gemaakt worden met de werkruimten van het 19de-eeuwse dienstpersioneel, de 17de-eeuwse bouwmethoden en het leven in een 18de-eeuwse abdij.

... EN NU

Inschrijven voor het opgravingskamp kan nog. De enige huishoudelijke taak die er zal moeten gebeuren is koken, maar aangezien het aantal deelnemers beperkt wordt tot een 6-tal, mag dit geen onoverkomelijke problemen stellen. De deelnameprijs bedraagt voor één week 3.500 fr. (kost en inwonen, een aantal lezingen en eventueel een uitstapje). Voorwaarde voor deelname is dat de jongere minstens 18 jaar is of dat dit jaar wordt. Centraal in de werkzaamheden staan 2 opgravingsleuven die enerzijds moeten toelaten de geschiedenis van het abdissekwartier te achterhalen en anderzijds een ouder gebouw (voorloper) op te sporen.

☞ *Meer info: Wim Tiri, XII-Apostelenstraat 20, 2800 Mechelen, tel. 015/33.09.90.*

Niet alleen in België kunnen politie en gerecht er een zootje van maken, ook bij onze noorderburen bakken ze het geregeld bruin. Het 'Schandaal van Schiermonnikoog' is daar een knap staaltje van dat nu ook in boekvorm Nederland in de greep zal houden.

◆ BOEKEN ◆

De rij slachtoffers van de in Nederland beruchte 'affaire-Lancée' is indrukwekkend. Minister van Justitie Winnie Sorgdrager (D66) verlaat binnenkort de politiek om er nooit meer terug te keren, de hoogste Justitie-ambtenaar procureur-generaal Docters van Leeuwen is ontslagen, zijn collega Dato Steenhuis van Ljouwert/Leeuwarden is gedwongen overgeplaatst.

Korpschef Jaap Veenstra van de regio-politie Groningen is zijn baan kwijt en hoofdofficier van Justitie Ruud Daverschot van Groningen moest weg. Burgemeester Hans Boekhoven van Schiermonnikoog zit nu tegen zijn zin in Nijefurd en wethouder Jan Brands, die regelmatig in beschonken toestand slaapkamers van andere vrouwen dan de zijne binnensloopt, heeft het eiland inmiddels verlaten. Slachtoffer - maar ook morele winnaar van de affaire - is politieagent René Lancée, om wie het allemaal is begonnen.

Hoofdropspeler René Lancée kwam begin jaren tachtig naar Schiermonnikoog, waar hij na verloop van tijd vijanden kreeg omdat hij zijn werk te goed deed. Zo werd wethouder Sytze Schut beboet vanwege de verkoop van kratten bier na sluitingstijd. De tweede wethouder Brands werd door Lancée aangegeven bij de rijksrecherche (de politie die de politie controleert) vanwege het binnensluipen van vreemde slaapkamers. Als lokaal gezagsdrager onderzocht Lancée dit gevoelige zaakje liever niet zelf.

Burgemeester Boekhoven was woedend over deze stap van Lancée, die al spoedig bijnamen verwierf als 'de sheriff van Schiermonnikoog' en 'Dirty Harry'. De zwakte van Lancée is zijn gebrek aan tact en diplomatie, die een gezagsdrager op een zo kleine gemeenschap als 'Lytje Pôle' (zoals de eilanders hun land liefkozend noemen) hard nodig heeft. Een tweede fout, die ook Boekhoven fataal werd, is dat hij te lang op het eiland bleef.

ZIE OOK: X1?

De aanval op Lancée kwam uit onverwachte hoek, namelijk van zijn blonde 17-jarige dochter Bianca. Zij woonde, zoals zoveel eilander jongeren, in een kostgezin op de wal om naar school te gaan. Schiermonnikoog biedt immers slechts beperkt onderwijs tot 16 jaar. Maar Bianca was er doodongelukkig. Haar mentor op school, Tim Monteban, ontfermde zich over haar. Hij had net een cursus gehad over incest - Nederland was toendertijd in de ban van de zogenaamde Eper-affaire - en meende alle symptomen bij Bianca te herkennen. Bianca gaf pas na aanhoudend vragen schoorvoetend toe, blij met alle aandacht. Monteban schakelde politie en Justitie in, de incestverhalen werden in de verwarde fantasieën van Bianca en Monteban steeds

erger en als Bianca er verdrietig van werd schroomde Monteban er zich niet voor om, bij wijze van troost, bij haar in bed te kruipen.

Wanneer Lancée er lucht van krijgt dat er iets aan de hand is en telefonisch op hoge toon opheldering eist van zijn dochter slaat justitie in Groningen alarm. Bianca mag niet naar huis en Lancée moet koste wat het kost worden ingerekend. Daartoe wordt in april 1996 een speciaal tot op de tanden toe bewapend arrestatieteam 's nachts per helikopter overgevlogen om Lancée, diens vrouw Anneke, hun oudste dochter Ilonka en haar vriend Wouter van hun bed te lichten en op te sluiten. Volgens

Schandaal op Schiermonnikoog

Justitie waren moeder en zus medeplichtig aan incest en zelfs aan de moord op een baby die Bianca van haar vader zou hebben gebaard. Eén eenvoudig gynaecologisch onderzoek had overigens volstaan om aan te tonen dat Bianca nog nimmer zwanger was geweest, maar dat detail zag Justitie over het hoofd...

GEEN BEWIJZEN

Bianca voelde zich, werd achteraf duidelijk, belazerd. Zij twijfelde aan haar verhaal, ook al was ze in haar eigen leugens gaan geloven, maar had nooit gewild dat haar moeder en zus in de boeien werden geslagen. De laatste twee kwamen dan ook redelijk snel op vrije voeten, maar vader Lancée bleef in de cel.

Nadere verhoren van Bianca en onderzoeken op het eiland leverden hoegenaamd geen bewijs op en na dertien lange dagen restte Justitie weinig meer dan Lancée te laten gaan. Enkele weken later volgde een ambtelijk briefje dat de zijn zaak wegens gebrek aan bewijs werd geseponeerd.

Toen veranderde het bloed van René Lancée in karnemelk, om de Friese uitdrukking voor zeer grote woede te citeren. Hij wilde geen seponering en eiste eerherstel, excuses voor de onnodige nachtelijke arrestatie van hem en zijn gezin en schadevergoeding. Want dat het onderzoek aan alle kanten rammelde was de scherpzinnige politieman al lang duidelijk.

PRUTSWERK

Als de advocaat de verslagen van de verhoren van Bianca na lang vragen en dreigen in handen krijgt, wordt meteen duidelijk dat in het onderzoek alle elementaire regels betreffende objectiviteit, controle en deskundigheid met de voeten zijn getreden. In plaats van Bianca doet bv.

vooral Monteban het verhaal. Een onderzoeker neemt - in het geheel niet gehinderd door enige kennis van zaken - het verhoor af. Zowel Justitie als politie kennen Lancée en diens reputatie van moeilijk en eigenwijs en lijken deze zaak aan te grijpen om met de man af te rekenen. In ieder geval zijn bij de gang van

zaken een aantal mensen betrokken die de man niet tot zijn vrienden mocht rekenen.

De Nederlandse politie en de politiebond zijn woedend over de gang van zaken en vragen op hoge toon aan minister Sorgdrager om opheldering. Was de arrestatie per helikopter wel noodzakelijk? En zo nee, waren dan excuses en schadevergoedingen niet op hun plaats? Sorgdrager vaart evenwel blind op de selectieve en weinig waarheidsgetrouwe informatie van de procureurs-generaal Docters van Leeuwen en Steenhuis en reageert hooghartig. Excuses na vrijlating? Dat doet Justitie anders ook niet. En verder zou Justitie op basis van de beschikbare informatie nu net zo handelen in een vergelijkbaar geval. Lancée en politiebond werden alleen maar kwader. Na maanden van treiteren werd de man nog wel een klein half miljoen fr. als schadevergoeding aangeboden op voorwaarde dat hij zijn werkzaamheden met onmiddellijke ingang zou hervatten. Maar omdat vrijwel gelijktijdig disfunctionerende topfunctionarissen als de Rotterdamse korpschef Brinkman en de Amsterdamse procureur-generaal Van Randwijk gouden handdrukken kregen van het rijk, kregen zowel bevolking als parlement en pers sterk het gevoel dat er sprake was van onrechtvaardigheid.

BURGEMEESTERSRUIL

De ontwikkelingen op Schiermonnikoog stonden intussen niet stil. De nachtelijke escapades van wethouder Brands bleken waar. Bovendien had de man kans gezien om in enkele jaren wethouderschap voor duizenden guldens dubbel te declareren. En bij nadere bestudering van de gemeentefinanciën bleken ook de declaraties van burgemeester Boekhoven veel te hoog. Zijn positie werd zo langzamerhand zo

onhoudbaar dat Commissaris der Koningin Loek Hermans een nieuwe truc uit zijn hoge hoed toverde: de burgemeestersruil. In plaats van Boekhoven zou de vrolijke sociaal-democrate Greet de Vries van Nijefurd vrede moeten stichten op het eiland; Boekhoven kon dan mooi in Nijefurd een laatste kans krijgen. De bevolking van beide gemeenten stond bij deze gemeenteruil buiten spel en Koningin Beatrix ondertekende vlot de benoemingen. Zo gaat dat in het in dit opzicht toch niet zo democratische Nederlandn...

Bij Justitie in Groningen werd inmiddels een onderzoek ingesteld naar de gemaakte fouten door het bureau *Bakkenist en Co.* Op de loonlijst van dit bureau als adviseur prijkt de naam van procureur-generaal Dato Steenhuis, de eerst verantwoordelijke voor de gang van zaken bij Justitie in het arrondissement Groningen. De Justitie-woordvoerders in de Nederlandse Tweede Kamer ontploften bij het vernemen van deze informatie. Steenhuis kan zich gelukkig prijzen dat zijn, algemeen als zwak beoordeelde, minister Sorgdrager hem bij wijze van sanctie slechts overplaatste. Ruud Daverschot onderging hetzelfde lot.

De afgelopen weken leek er uiteindelijk toch nog enig schot te komen in de afwikkeling van de affaire. Voor het herstellen van de onderlinge relaties heeft het gezin professionele hulp ingeschakeld. Lancée heeft inmiddels weer vrede gesloten met zijn dochter. De verhoudingen tussen Lancée, zijn werkgever politie Fryslân en Justitie zijn echter nog steeds beneden ieder peil. Dit voorjaar leek Justitie te neigen tot het doen van enige herstelbetalingen, maar toen Justitie oor kreeg van een boek over de affaire-Lancée met medewerking van de betrokken familie, werden er weer eisen gesteld. Over een schadevergoeding viel alleen te onderhandelen indien Lancée zou afzien van medewerking aan boek en presentatie. Duidelijker voorbeeld van een volkomen gebrek aan psychologisch inzicht bij Justitie is er niet. Zo'n verbod is voor René Lancée eerder een oproep om met de borst vooruit te verschijnen op de boekpresentatie. Wat hij dan ook deed, mét vrouw en dochter.

Onno P. Falkena

☞ *Schandaal op Schiermonnikoog. Gerard den Elt. Uitgeverij L. J. Veen 1998.*

Voor Winnie Sorgdrager, de Nederlandse minister van Justitie in Paars I, was de affaire-Lancée mogelijk de druppel die de emmer deed overlopen.

HUSH

Stel je voor dat je filmschool hebt gedaan. Dan moet je natuurlijk ooit wel eens een film draaien, maar geld voor een goed verhaal en een goed scenario heb je niet. Je schrijft het verhaal zelf, je schrijft bovendien mee aan het scenario en regisseert het tot slot zelf. Dat gebeurde met *Hush*, en in feite is het jammer dat het gebeurd is. Dit is een mislukte thriller, een mislukt drama, een mislukte confrontatie tussen twee generaties, ja wat is deze film eigenlijk? Jammer voor de schitterende Gwyneth Paltrow. (*1/2)

THE GINGERBREAD MAN

Ga niet zoeken naar het boek van wereldbestellerauteur John Grisham, want het verhaal van deze film is enkel en alleen voor de

NIEUW IN DE BIOS

film geschreven, en volgens het boekje door Robert Altman naar film vertaald. Vakwerk dus waarvan alleen het einde erg onwaarschijnlijk is. Rick (Kenneth Branagh) is een succesvol advocaat die iets te vieren heeft omdat hij net een man die een politieagent neerschiet, met succes heeft verdedigd. Op dat feestje zijn zijn ex-vrouw (Famke Jansen) met wie hij twee kinderen heeft, Lois (Daryl Hannah) zijn vennote en beste vriendin, en Mallory (Embeth Davidtz), een bediende, aanwezig. Diezelfde avond zal Rick het aanleggen met Mallory - het begin van een verhouding -

die door haar vader Dixon (Robert Duvall) wordt lastig gevallen. Mallorys vader belandt in een psychiatrische instelling, ontsnapt en begint het hele stel te tiraniseren. De wagen van zijn dochter gaat in de vlammen op en Rick krijgt dreigefoontjes. Wanneer Rick Dixon ervan verdenkt achter zijn kinderen aan te zitten gaat hij hen uit voorzorg van school halen. Dat levert hem een proces op want zijn kroost is aan zijn ex toegewezen. Je ziet: genoeg stof om enkele televisieafleveringen na elkaar te maken. Maar zoals reeds gezegd, naar het einde toe scheidt de film steeds minder voldoening, ondanks het feit dat hij goed in elkaar steekt en de vertolkingen er mogen zijn. (**1/2)

Willem Sneer

MEDIALANDSCHAP

Media-varia

Mr. Jones Amerikaanse film van Mike Figgis uit 1993. De uitbundige en charmante Mister Jones lijdt aan manisch-depressieve buien. Zijn psychiater Libbie Bowen probeert hem te helpen, maar zij wordt hopeloos verliefd op haar patiënt. Fraai romantisch drama rond een interessant gegeven, maar met een nogal stroperige afloop. **Zat. 6 juni, VT4 om 21u.20**

Richard Boring en Ute Lemper in 'Combat de fauves'. **Zon. 7 juni, Ned. 3 om 23u.18**

I married my mom Laura is een weduwe die na een auto-ongeval blind is geworden. Johnny is een jongeman die aan geheugenverlies lijdt. Het lot brengt hen samen in de privékliniek van de bizarre dokter Binderman en zijn sadistische verpleegster Halsey. Amerikaanse film uit 1994. Een knotsgekke komedie over een ongewone liefde. **Maan. 8 juni, TV1 om 21u.35**

De late shift De laatste aflevering van het reportagemagazine 'De late shift' van dit seizoen doet Brussel aan. Het is een feit dat de hoofdstad van Vlaanderen, België en Europa niet bij iedereen even geliefd is. Denken Vlamingen alleen in clichés over Brussel of zijn er ook die het de moeite waard vinden er te wonen, te werken en/of te investeren? **Dins. 9 juni, Canvas om 22u.30**

Blink Amerikaanse film van Michael Apted uit 1993. Emma, een begaafde violiste, werd als kind blind. Na ruim twintig jaar vindt zij dankzij een hoornvliestransplantatie haar gezichtsvermogen terug. Voorlopig ziet ze alleen maar schimmen en de eerste die ze ontwaart is een seriemoordenaar die haar buurvrouw heeft vermoord. Originele thriller, waarin de kijker evenveel ziet als het meisje. **Woens. 10 juni, TV1 om 21u.50**

Panorama Gedurende meer dan een maand zal voetbal regeren in vele huiskamers. Voor 'Panorama' een gelegenheid om uit te pakken met een voetbaldocumentaire. Kameroen bereikte de eindronde in Frankrijk en dat was grotendeels het werk van de Belgische ex-voetballer Henri Depireux. Hij vertelt over zijn opdrachtgevers, zijn ambities en zijn vele tegenslagen. **Dond. 11 juni, TV1 om 22u.**

What's love got to do with it? Amerikaanse biografische film van Brian Gibson uit 1993 over Tina Turner. Zij wordt gevolgd van toen zij nog Annie Mac Bullock heette, tot haar huwelijk met Ike Turner, haar scheiding en haar comeback. Angela Bassett was een schitterende keuze voor de rol en een aantal prachtige shownummers maken van deze film een must voor de fans. **Vrij. 12 juni, TV1 om 21u.45**

Sinds 1982 al ondertitelt de openbare omroep programma's voor doven en slechthorenden. Nu, 15 jaar later, is goed een kwart van de programma's die de VRT uitzendt ondertiteld. Teletekst wil die dienst aan de kijker nog opdrijven en dat is voor 7% van de Vlaamse medeburgers geen overbodige luxe: het al dan niet kunnen beschikken over ondertiteling bepaalt immers in hoge mate hun kijkgedrag. De commerciële omroepen missen deze kijkers dus, maar dat is, vanzelfsprekend, niet de reden waarom de VRT meer programma's door Teletekst zal laten ondertitelen. De studie die werd uitgevoerd door de VRT raadt trouwens ook de commerciële stations aan om hun Nederlandstalige programma's te (laten) ondertitelen. Wat voor pakweg VT4 geen echt grote moeite kan zijn.

Voetbalhaters opgepast: premier Dehaene moet gezien hebben dat het goed was en start daarom zijn kiescampagne

middels het geven van een wekelijks WK-voetbalcommentaar op het ochtendprogramma van Radio Donna. U vergeeft het ons dat wij het niet meer begrijpen.

Geertje Deceuleneer zal afscheid nemen van het VRT-consumentenmagazine 'Per slot van rekening'. Een en ander was moeilijk te combineren met haar activiteiten voor de radio.

Edwin Ysebaert is nog maar eens bij een werkgever vertrokken. Nu werd de vroegere 'EHBO'-presentator bedankt bij de kabelradio *Flandria*. Zijn programma zou niet (langer) passen in het oorspronkelijke concept.

Voor wie het is opgevallen: het ontbijtjournal van VTM heeft opgehouden te bestaan. Wij citeren uit het afscheid-interview van presentatrice *Catherine Van Eylen* met *De Standaard*: „We voelden natuurlijk dat de adverteerders niet echt enthousiast reageerden. Vrij snel kregen we ook de indruk dat de VTM niet de middelen wilde vrijmaken om van de

Geertje Deceuleneer niet meer op het VRT-scherm.

ontbijttelevisie een volwaardig programma te maken. (...) We probeerden het nieuws zo goed mogelijk te coveren, maar onze middelen waren beperkt. We beschikten niet over cameraploegen. Dus als er iets gebeurde, konden we er niet bij zijn. Wat nogal essentieel is voor een nieuwsredactie.”

Het is vrijdagavond wanneer wij dit stukje schrijven en we hebben juist *De Standaard Magazine* doorgenomen. Naast een gesprek met *Wauter Vandenhoute* en een uitnodigende reportage over Den Haag viel ons oog op de lezersbrieven. Een drietal schrijvers maakt zich druk over de omslagfoto van de week ervoor, geplukt van het wereldberoemde magazine *Rolling Stone*. „Werd nu het toppunt van provocatie bereikt of kunnen we ons blijvend verheugen in deze tendens om steeds een stapje verder te zetten op het pad van de decadentie?” vraagt er zich een af. „Ik vind het jammer dat *De Standaard*, zogenaamd een serieus blad, moet uitpakken met zo'n choquerende en voor de vrouw denigrerende foto.” luidt het bij de tweede. „Toch treurig om de afgang van wat ooit terecht een 'kwaltitskrant' mocht worden genoemd” besluit een derde.

Waarover ging het nu? Over drie keer niets, zo blijkt. De foto laat een vrouwelijke popster zien wiens bustehouder vervangen is door enkele mannenhanden. Van de broek van de dame zijn twee knopen los zodat ook haar navel in beeld komt. Niet meer, niet minder. Zelfs die charmante *Willy Sommers* deed het al, zij het veel minder artistiek.

Om eerlijk te zijn: dit soort lezersbrieven maakt ons dan ook bang. Steeds meer ontwaren wij dit soort uitlatingen van de nieuwe witte fatsoensrakers. Ongetwijfeld zijn het voorbeeldige burens, lieve grootou-

ders of aangename praters. Ze wonen tegenover of naast u en brengen u met veel vreugde de overschot van de zelfgebakken taart. Maar in hun morele normen zijn ze star, voelen ze zichzelf verheven en beschouwen ze anderen al snel als 'immoreel'. Ze hebben er zelfs een postzegel voor over om dat wereldkundig te maken. We moeten er niet aan denken wat ze met ons - en mogelijk ook wel met u - zouden willen doen indien ze de kans kregen hun eigen regels op te leggen. Het is wat ons ook het meeste afschrikt

post zich leent tot het spelen van loopjongen zonder loon. Wél omdat de nazi's, en zoals vandaag hun napers, in het gat van de ontevredenheid zijn gesprongen en daar op relatief korte termijn onnoemelijk veel leed mee hebben kunnen aanrichten. En onder gewone mensen, zoals u en ik, hun gewillige helpers hebben gevonden. Vragen werden niet of weinig gesteld. Omdat de antwoorden er waren, omwille van de begrijpelijke drang naar lijfsbehoud, omdat wie niet wilde weten dat ook niet hoefde ...

Stof tot nadenken

Hitlers helpers, dinsdag 26 mei 1998, Canvas

van het Vlaams Blok: de quasi-zekerheid dat we een groot gedeelte van onze vrijheid zullen verliezen indien deze mensen datgene uitvoeren waarvan ze al jaren zeggen dat u en ik het denken.

Aan datzelfde Vlaams Blok moesten we de afgelopen zes weken ook geregeld denken bij het kijken naar 'Hitlers helpers' een interessante (Duitse!) reportagereeks over de kopstukken van het nazisme. Niet omdat we in *Filip De Winter* de schaduw van *Himmler* ontwaren, niet zozeer omdat we vrezen dat het Blok een geheime agenda heeft om zo vlug mogelijk de bestemming van de Center Parc-killen te veranderen en ook al niet omwille van het feit dat een strak geregisseerd Voor-

Uit de aflevering over *Heinrich Himmler* onthouden we vooral een uitspraak op een 'geheime' bijeenkomst: „Andere volkeren interesseren ons niet als een andere cultuur, maar wel als slaaf.” en „We moeten deze 'mensdieren' fatsoenlijk behandelen”. Diezelfde 'propere' *Himmler* die deze - haast surrealistische - woorden in de mond nam vond het al minder erg dat hij één van zijn 'geloofsgenoten' middels het vervalsen van documenten de zekere dood had ingejaagd. Er kan er immers maar één winnen ... 'Hitlers helpers' was een reeks die ons met het oog op de zomerprogramma's tenminste iets gaf om over na te denken.

Krik

Omtrent drugs

De omzendbrief over drugs zet eigenlijk de deur open voor een gedoogbeleid naar Nederlands model. Zoals de meeste Vlamingen vind ik dat een onverantwoorde maatregel, die jongeren het signaal geeft dat drugs eigenlijk geen bedreiging zijn voor de volksgezondheid. Daarom was ik ronduit woedend toen ik een open brief las waarin de

Volksuniejongeren pleiten voor een nog ruimere interpretatie van die omzendbrief. Het Belgische gedoogbeleid is al laks genoeg, moet de Volksunie daar nog een schepje bovenop doen? De VU-jongeren willen zelfs dat cannabis in de apotheken verkocht wordt, en dat er geen razzia's meer worden gehouden om drughandelaars te klissen. Ook de bewering dat cannabis „haar geneeskrachtige en vooral pijnverzachtende

kwiteiten reeds meerdere malen bewezen heeft" is een regelrechte aansporing tot druggebruik. Dat gaat zelfs nog veel verder dan een pragmatisch gedoogbeleid. Moet ik misschien geloven dat al die cannabisgebruikers en -verslaafden (ja, ook cannabis is verslavend!) terminale kankerpatiënten zijn, en dat zij jointjes nodig hebben om hun ondraaglijke pijn te verzachten? Wordt zo'n gevaarlijke onzin met goed-

keuring van de Volksunie gepubliceerd? Beseffen jullie wel hoeveel oude trouwe VU-kiezers door zo'n ondoordacht en onverantwoordelijk initiatief naar het Vlaams Blok zullen overstappen? Zo'n brief is gewoon gratis propaganda voor het Vlaams Blok, dat wel een duidelijk standpunt inneemt tegen drugs. Moet een democratisch ingestelde Vlaming nu plots ook pro-cannabis zijn.

Gilbert De Corte, Brasschaat

◆ WEDERWOORD ◆

Ontmaskering

De meerderheid in een democratie wil plots (noodgedwongen?) luisteren naar de oppositie (WIJ, 7 mei jl. - *Het schaduwkabinet*). Dat is een ontmaskering van wat een democratie is. Een grote hoop onuitroeibare dictators die normaal niet van plan is te luisteren naar anderen. Gewoon hun zin doen. Als het protest of de nood hoog is, binden ze tegen hun zin in.

Nog een teken van gebrek aan staatsmanschap is dat er steeds meer overkoepelende instellingen ontstaan bij wie men kan aankloppen als men niet tevreden is. Dat is toch je reinste blaam van de onbekwaamheid op lager vlak. Moeten toegeven dat je het niet bij het rechte eind hebt.

Bekwame leiders worden geacht van met alles wat redelijk is rekening te houden. Dan pas met daden uit te pakken. Dat hoeft niet te leiden naar de inwilliging van elke gril. Bij Justitie is het dezelfde gang. Beroep, Cassatie, Raad van State, Europees Hof. Waarom niet ineens bij bekwaam geachte rechters van het Europees Hof? Zou nogal wat simpeler en goedkoper zijn.

Ook het feit niets te kunnen beslissen vooraleer allerlei instanties doorlopen zijn, is een volgende blaam van onbekwaamheid. Met de hypocriete verschooning dat een beslissing dan zeker goed doordacht is. Wat niet altijd blijkt!

Niets kan - waar nodig - nog snel gebeuren. Er ontstaat een paraplu-systeem en besluiteloosheid om gewoon niets te doen. Beslissen wordt moeilijk. Er worden kostelijke studies gemaakt hoe de leiders het moeten doen. Zouden zij niet beter het beleid overlaten aan een bekwaam studie bureau?

Moest een bedrijfsleider handelen als sommige politici, dan was hij na een maand failliet.

**W. Degheldere,
Brugge**

Joris van Severen

Als overtuigd VU-lid moet me echter iets van het hart. Tot mijn verbazing lees ik in een van de laatste nummers van WIJ (14 mei jl.) een bericht over een herdenkingsmis voor Joris Van Severen in de abdij van Steenbrugge. Terloops gezegd, Dom Modest Van Assche was een familielid langs vaders kant, wat meteen een aanduiding mag zijn van de Vlaamsgezindheid in onze familie. Edoch, waar haalt de hedendaagse VU het in haar hoofd om een dergelijke schimmige figuur als Van Severen nog te eren in een

tijd waarin de meeste mensen een grondige en terechte afkeer hebben van dictatoriale en militaristische dromers? Hetzelfde kan gezegd worden van activisten als Borms, Verschaeve, enz... die behalve een getuigenis van naïef idealisme voor het Vlaamse volk niet veel goeds hebben gebracht.

Wordt het niet hoogtijd dat de VU zich distancieert van deze lieden, die als spoken uit een ver verleden alleen een blijvend stigma betekenen van onfatsoenlijkheid? Of zit ik in de verkeerde partij?

Luc Vijverman

Boerenkrijg

Tot mijn niet geringe verbazing hoor en verneem ik niets over een gebeurlijke herdenking van de Boerenkrijg, die 200 jaar geleden, in 1798 plaatsgreep. Het jaar is bijna voor de helft voorbij! Van federale zijde verwacht ik natuurlijk niets: we mogen wellicht een 'bevriende natie' niet voor het hoofd stoten. Vanzelfsprekend komt er ook geen postzegel, althans niet bij mijn weten.

Maar van Vlaamse zijde? Ik verneem niets over een eventueel herdenkings-comité noch over geplande plechtigheden, huldzittingen, publicaties of wat dan ook. Het stilzwijgen is zo opvallend dat het bijna op een afspraak, om niet te zeggen een complot, gaat lijken. Er is nochtans alle tamtam rond 'Vlaanderen 2002', dat óók verband houdt met de verjaardag van een wapenfeit uit onze eeuwenlange strijd tegen diezelfde 'bevriende natie'. Het is overigens niet omdat wij in 1302 gewonnen hebben, dat wij de jongens van 1798 die in hun opzet mislukten - door een gebrek aan morele en logistieke steun - moeten vergeten.

Het sterven van de 'Brigands' was evenmin zinloos als het offer van de frontsoldaten 14-18. Wellicht stonden zij onder klerikale chantage, met hel en vagevuur versus martelaarschap, in hun strijd tegen de 'bolsjewisten van toen'. Maar de tweede helft van hun leuze 'Voor Outer en Heerd' wijst er toch ook op dat zij evenzeer opkwamen voor hun identiteit als Vlaming. En dat lijkt mij hun belangrijkste verdienste: zij hebben een ruime bijdrage geleverd in het streven tot behoeden van onze eigenheid!

Vijftig jaar geleden in 1948, anderhalve eeuw na de feiten - ik was toen 20 en herinner het nu nog levendig - werden er wél herdenkingen ingericht, en kwamen publicaties op de markt! En terloops, in het summier programma van de IJzerbedevaart op 30 augustus e.k. vond ik geen verwijzing naar enige verbandleg-

ging met de Boerenkrijg. Dat had dit jaar toch wel gekund! Indien hieraan geen mouw wordt gepast ga ik niet meer naar Diksmuide!

Het kan toch niet dat een belangrijk feit uit onze geschiedenis zomaar wordt vergeten. Meerdere van onze voornaamste auteurs, zoals Conscience en De Pillecijn, hebben er grote romans over geschreven. Anderen, als Demedts en Boschvogel, hebben aan die periode belangrijke stukken van hun oeuvre gewijd.

En indien niet enkel de gelovige Vlamingen, maar ook de vrijzinnigen - omwille van de strijd om de Vlaamse eigenheid van de Brigands - aan de herdenking kunnen deelnemen, ook de Franstaligen hoeven niet ver achter te blijven! De Boerenkrijg had immers ook vertakkingen in Wallonië. Ik herinner me uit mijn lectuur de namen van Franssprekende vooraanstaanden die óók meededen: Constant de Roux, Miroir en Charles de Loupigne bijvoorbeeld!

Ik hoop dat men althans op het Barrikadenplein de Boerenkrijg niet vergeten is. Dat er niet enkel bij u nog een aantal herdenkingsbladzijden waren gepland voor later op het jaar maar dat vooral onze parlementariërs desnoods de kat de bel zullen aanbinden!

**Marcel Van Damme,
Oostende**

Red. Melden we alvast aan onze lezers dat er tot en met 11 november a.s. een tentoonstelling met de titel 'Het verzet van 1798' over de Boerenkrijg loopt in 'Het Veerhuis' te Sint-Amands. Meer info: tel. 052/33.23.66.

Middelbaar Onderwijs

De Vlaamse regering wil het middelbaar onderwijs hervormen, onder meer door samensmelting van scholen, waardoor sommige afdelingen kunnen worden gesloten. Het Verbond van het Vlaamse Overheidspersoneel erkent dat er in het middelbaar onderwijs relatief te veel leerkrachten zijn tewerkgesteld. Dit is het gevolg van de zeer gunstige normen, al te gunstige normen, die destijds werden weerhouden voor de invoering van het Vernieuwd Secundair Onderwijs.

Bovendien wordt nu ook de weerslag gevoeld van de vermindering van het aantal kinderen dat jaarlijks geboren wordt. Het VVO kan bijgevolg wel een vermindering van het aantal leerkrachten in het eigenlijke middelbare onderwijs aanvaarden. Het pleit echter ook voor bijzondere gunstige normen in de Brusselsse agglomeratie.

Het VVO wijst er op dat uit recente onderzoeken blijkt hoezeer de werkloze jongeren en de niet meer zo jonge werknemers nood hebben aan bijscholing en herscholing. Het VVO stelt bijgevolg voor dat de leerkrachten in overtal worden aangewend om deze permanent vorming die nodig is om op de arbeidsmarkt aan bod te komen, te geven.

Dit zal de sociale uitsluiting tegengaan, maar op termijn voor de gemeenschap ook financieel voordelig blijken. Het is waar dat het financiële voordeel nauwelijks de Vlaamse Gemeenschap, maar vooral het federale niveau zal ten goede komen.

Een reden te meer om de huidige regeling van financiering van de Gemeenschappen en Gewesten te herzien.

**Paul Stoppie,
VVO-voorzitter, Brussel**

Lozie losgeslagen?

De politici moeten nu niet hypocriet doen over de vrijlating van Dutroux. Die waanzinnige maatregel is genomen op basis van wetten over voorlopige hechtenis die zij zelf hebben gestemd, en de verantwoordelijken zijn magistraten die zij zelf hebben benoemd omdat zij de juiste partijkaart hadden. Dat geldt natuurlijk vooral voor de politici van de drie grote families: christen-democraten, socialisten en liberalen, in die volgorde.

Maar de hoofdprijs voor hypocrisie gaat dit keer naar een oppositiepartij. Agalev-kamerlid Frans Lozie schreeuwde verantwoordigd dat die vrijlating een provocatie was. Maar is hijzelf niet de grootste provocateur? Toen Dutroux nog maar juist was aangehouden verklaarde Lozie voor de camera's van de BRTN dat zelfs een moordenaar als Dutroux na psychiatrische behandeling en mits zorgvuldige begeleiding nog een tweede kans moest krijgen. Dat was erger dan provocatie. Dat was een slag in het gezicht van de slachtoffers en hun familie.

**Christiane De Kerpel,
Lokeren**

PS. De redactie ontvangt graag brieven van lezers. Naamloze, scheld- en smaadbrieven gaan de scheurmand in. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken. Brieven worden voluit ondertekend, tenzij de schrijver verzoekt initialen te gebruiken.

Enige tijd geleden werd in de Lakenhallen van Ieper de tentoonstelling 'In Flanders Fields' geopend. Deze permanente expositie doet het verhaal van de Grote Oorlog, gezien door de ogen van de gewone burgers en soldaten. Wij ging er een kijkje nemen.

◆ UITSMIJTER ◆

Het is een beetje cynisch te moeten vaststellen dat de gruwelen van een door velen vergeten oorlog hét toeristisch uithangbord van een streek, i.c. de Westhoek, worden. In Ieper, één van de mooiste stadjes van West-Vlaanderen, beseffen ze dat ook en mede daarom bevatte de beleidsnota 1995-2000 het goede voornemen dat „de vredesstad Ieper haar eigen historisch verleden en mondiale bekendheid met betrekking tot de Eerste Wereldoorlog verder en intenser moest promoten”. Eén van de manieren waarop dat kon gebeuren was met een vernieuwing van de expositie in de lakenhallen. Zo werd het *Herinneringsmuseum Ypres Salient 1914-1918* omgetoverd tot *In Flanders Fields*, een multimediale, interactieve tentoonstelling.

In Flanders Fields past helemaal in het huidige tentoonstellingsconcept. Eerder dan een chronologische opsomming van feiten, gedocumenteerd met voorwerpen in glazen kasten en schilderijen en foto's aan de wand (al zijn die er natuurlijk ook!), trachten de huidige samenstellers er een levendige ontdekkings- en ervaringstocht van te maken. De verwende burger neemt geen genoegen meer met gortdroge informatie, maar wil geanimeerd worden. Als hij daarbij ook nog wat kan opsteken, is dat prettig meegenomen.

NOOIT MEER OORLOG

Tot spijt van wie het benijdt ontkomen de nieuwerwetse exposities ook niet aan de 'drang naar het gewone'. Bij In Flanders Fields werd dan ook veel aandacht geschonken aan het menselijke aspect van de oorlog. Het verhaal van WO I wordt niet gedaan vanuit militair standpunt, maar vanuit dat van 'de mensen die de oorlog beleefd hebben' - van tijd tot tijd weerklinkt bv. het felle geluid van een inslaande bom - en het museum wil de rol spelen van ontmoetingsplaats tussen de generatie van toen en deze van nu. In Flanders Fields wil dan ook niet alleen een historisch, maar zeker ook een maatschappelijk project zijn: in de Ieperse lakenhallen wil men aantonen dat oorlogen misschien verschillen, maar dat het leed dat ze veroorzaken overal hetzelfde is. „De modder van Vlaanderen toen of de koude van Kosovo nu blijft vanuit dat perspectief perfect vergelijkbaar” luidt het.

Bij het binnenkomen van de tentoonstellingsruimte wordt de aandacht getrokken door een metershoge steen met daarin een aantal namen van oorlogsteden gebeiteld. Iets verder ondergaat de toeschouwer zijn eerste indrukken in de 'mensentrommel'. Daarna begint de echte reis door het Ieper van rond WO I.

Men maakt men kennis met het Ieper van vóór de oorlog: een rustig provinciestadje dat zich weliswaar bewust is van de onlusten net buiten zijn grenzen, maar daar eerder gelaten schijnt mee om te gaan. Zoals voor de inwoners de overgang naar het oorlogsgeweld nogal bruusk gebeurde, is ook de volgende stap in In Flanders Fields erg direct. De toeschouwer kan er plaatsnemen in een geïmproviseerde Ieperse woning om er te kijken naar een filmpje met o.a. de onderwaterzetting van de streek en de brand van Ieper.

DULCE ET DECORUM

Een volgende 'afdeling' in de expo zal de toeschouwer zeker aanspreken: zij doet het verhaal van de eerste kerstmis aan het front, een moment van spontane wapenstilstand. Ergens werd zelfs overeengekomen dat beide kampen de lijken van hun gestorven medestrijders ongehinderd mochten gaan weghalen ...

In Flanders Fields

Een en ander wordt fraai geïllustreerd door een beeld van 4 mannen die elkaar door het glas de hand willen reiken. In een volgend, soortgelijk, symbolisch tafereel wordt de bezoeker geconfronteerd met officieren van vier legers tijdens een 'theekransje'. Op de achtergrond gaat Ieper in de vlammen op. Getrouw aan het opzet van In Flanders Fields worden alle tafereelen 'opgefleurd' door citaten uit (oorlogs)dagboeken. Voor de bezoekers is er een keurig vertaalgidsje voorzien.

Het gedeelte dat op ons de diepste indruk naliert was het onderdeel over het gebruik van gas. Staande tussen een zestal rokerige gasmaskers krijgt de bezoeker eerst 'In Flanders Fields' van *John McCrae* te horen en daarna het rauwe 'Dulce et Decorum' van *Wilfried Owen*. De zinloosheid en wreedheid van de oorlog worden hier pijnlijk realistisch. Een volgend onderdeel geeft, middels het gebruik van een 'objectenkiosk', een overzicht van een beperkt aantal aspecten van het dagelijkse leven tijdens de Grote Oorlog: van de watervoorziening aan het front en de geestelijke zorg tot de hoertjes die het de soldaten iets aangenamer moesten maken. Daarna volgt een moment van rust en bezinning om dan een bezoek te kunnen brengen aan het gevreesde 'niemandland', de lege ruimte tussen de twee vijandige kampen. Het is een fraaie evocatie met nogal wat geluids- en lichteffecten. Wie het niemandland overleefde kwam, zoals ook

In Flanders Fields

de bezoeker, in de ziekenboeg. Opnieuw getuigenissen, opnieuw een levensechte opstelling. Onderdelen over de krijgsgevangenen, de oorlogsbalans en de wederopbouw van Ieper voltooiën 'In Flanders Fields'.

Om het geheel nog levendiger te maken krijgen bezoekers bij het binnenkomen

die in de meerderheid zijn in het leger. En het antinflamingantisme wordt steeds sterker." Een verdere situering krijgt de bezoeker, van wie nochtans ook elders niet wordt verondersteld dat hij van alles op de hoogte is, niet.

In Flanders Fields had deze opmerking verwacht, want in de persmap, die bij de opening werd verspreid, luidt het: „We laten opmerken dat we bewust niet méér aandacht besteden aan de Belgische sector. Dat is zo omdat we complementair willen blijven met wat te zien zal zijn in de negen bovenste verdiepingen van het museum in de Ijzertoren (...). Dat we de Belgische rol toch niet helemaal willen vergeten, is omdat de bezoekers van In Flanders Fields naar schatting voor bijna de helft uit het buitenland zullen komen. Voor hen zou het onbegrijpelijk zijn dat in dit belangrijke Belgische museum over WO I met geen woord zou worden gerept over de Belgische bijdrage.”

Wij beschouwen het als een gemiste kans. Juist aan die naar verwachting 50.000 buitenlandse bezoekers had In Flanders Fields de menselijke boodschap kunnen meegeven dat WO I om deze en gene reden een belangrijk keerpunt was in de Vlaamse ontvoogdingstrijd. Men had de buitenlandse bezoeker zelfs - zonder daarvoor de geschiedenis te moeten vervalsen! - kunnen informeren over de Babelse spraakverwarring die heerste tussen de 30 verschillende nationaliteiten aan het front. Een spraakverwarring waaronder toch ook, en vooral, de gewone soldaat te leiden had ... Het lijkt erop dat men die keuze niet heeft durven maken en dat is in meerdere opzichten bijzonder jammer. Het maakt dat In Flanders Fields weliswaar het stempel 'af' kan meekrijgen, maar zeker niet 'volledig'.

(gv)

Info en reservaties: In Flanders Fields Reservaties, Toerisme Ieper, Grote Markt 34, 8900 Ieper, tel. 057/20.07.24, fax 057/21.85.89.

Evocatie van de eerste kerstmis aan het IJzerfront. „Over de oorlog werd nauwelijks gesproken. Zij dachten dat alles over twee maanden achter de rug zou zijn.”